

**VUOSIKERTOMUS
2023**

KALEVAMEDIA

Kaleva Media 2023

3	Kaleva Media lyhyesti	27	Liiketoimintojen vuosi 2023
4	Kaleva Media kartalla	28	Myynnin haastava vuosi
5	Tunnusluvut	29	Kolmas Polvi aloitti vahvasti
6	Toimitusjohtajan katsaus: Myllerrys jatkuu toimialalla	31	Kaleva Media osti Botnia Printin
7	Onnistumisia ja isoja haasteita	33	Ryhtiä Radio Kalevan mediamyyntiin
9	Kaleva Median strategia	35	Hallinto- ja toimintakertomus
10	Kohti uutta strategiakautta	36	Hallinto
		37	Johtoryhmä
		38	Toimintakertomus
		44	Tilinpäätös
11	Ilmiöitä, tapahtumia ja hankkeita		
12	Neljäs kerta toden sanoo		
14	Päätöimittajavaihdosten vuosi		
15	Huili ihastuttaa		
16	Sisältö edellä		
17	Adpointia kehtaa kehua		
19	Lännen Media -yhteistyö loppui		
20	Uusia yhteistyölehtiä		
21	Risto Pyykölle Suuri Journalistipalkinto		
23	Pekka Kunnari aloitti talousjohtajana		
25	Tietoturva otetaan vakavasti		
26	Alansa edelläkävijä		

Pohjoisen puolesta vuodesta 1899

Kaleva Media on pohjoinen mediatalo, joka tuottaa laadukasta journalismia, vertaansa vailla olevia sisältöjä sekä tehokkaita markkinoinnin kokonaisratkaisuja – kaikkia näitä niin digissä kuin printissä.

Pohjoisen henkisen ja taloudellisen vireyden puolesta Kaleva Media on toiminut jo vuodesta 1899 lähtien. Sen sisällöt tarjoavat juurevan paikallisen näkökulman tapahtumiin, ilmiöihin ja maailmaan. Markkinoinnin kokonaisratkaisut taas perustuvat syvälliseen paikallis- ja ihmisymmärrykseen.

Kaleva Median brändien joukossa on kaksi maakuntalehteä, neljä kaupunkilehteä ja kuusi paikallislehteä. Lisäksi niihin kuuluvat paikallisradio, retkeily- ja luontoaiheinen verkkolehti, Kolmiokirjan yli kuusikymmentä aikakaus- ja ristikkomediala, markkinointi- ja vaikuttajamarkkinointitoimistot sekä kaksi painotaloa.

KALEVA MEDIA KARTALLA

Lapin Kansa · Lounais-Lappi · Uusi Rovaniemi

Rovaniemi

Kuusamo

Koillissanomat

Tornio, Kemi

Pudasjärvi

Iijokiseutu

Forum 24 · Kaleva · Kolmiokirja · Kolmas Polvi · Pohjoisen Polut · Radio Kaleva · painotalo

Oulu

Rantalakeus

Liminka

Raahen Seutu · Raahelainen

Raahe

Pyhäjokiseutu

Oulainen

Siikalatva

Siikajokilaakso

Botnia Print

Kokkola

- Maakuntalehdet
- Paikallislehdet
- Kaupunkilehdet
- Verkkolehti
- Radio
- Aikakaus- ja ristikkomediat
- Vaikuttajamarkkinointi
- Markkinointitoimisto
- Painotalot Oulussa ja Kokkolassa

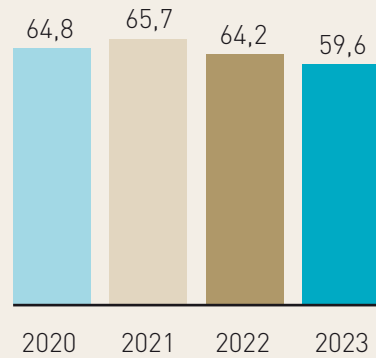
Helsinki

Indieplace

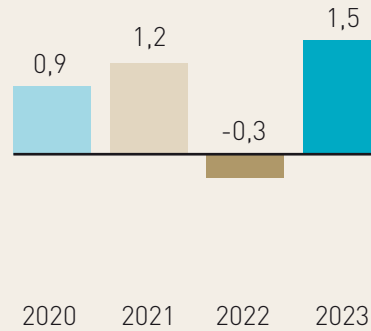

TUNNUSLUVUT

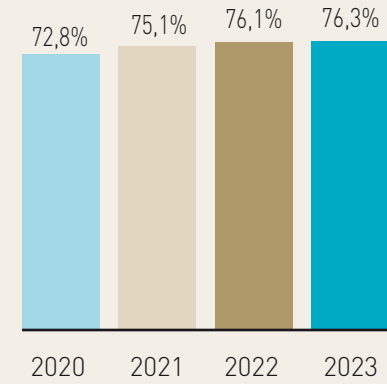
Liikevaihto (milj. euroa)

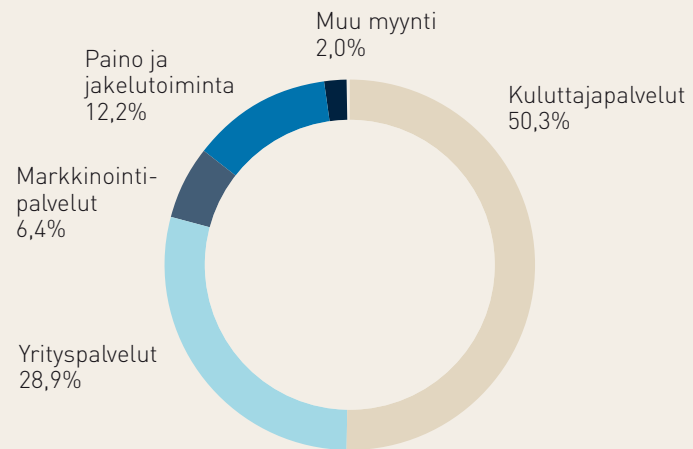
Liiketulos (milj. euroa)

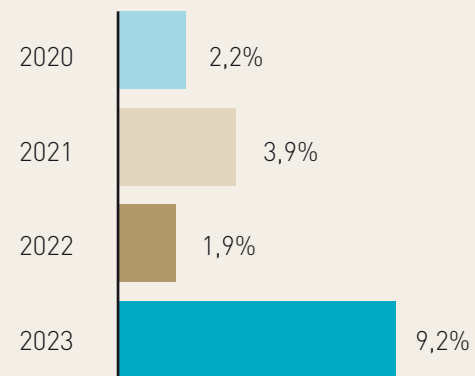
Omavaraisuusaste

Liikevaihdon jakautuminen

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

Myllerrys jatkuu toimialalla

Media-alalla vaikuttaa tällä hetkellä kolme vahvaa kehityssuuntaa: konsolidaatio, digitaalisuus ja teknologian hyödyntäminen.

Konsolidaatio on muokannut toimialaa voimakkaasti ja sen vaikutus jatkuu myös tulevina vuosina. Se tarkoittaa yritysostoja tai pienempien yritysten yhdistymisiä suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Konsolidaatio on vaikuttanut vahvana pohjoisen uutismediassa. Alma Median pohjoisen lehdet ja Joutsenmedian lehdet siirtyivät aikoinaan Kaleva Medialle. Keski-suomalainen on toiminut samalla tavalla omalla alueellaan. Alma on luopunut uutismedioista, mutta sillä on edelleen jäljellä vahvat talousjulkaisut ja Iltalehti.

Toimialakonsolidaation tavoitteena on järjestellä toimialaa niin, että se muuttuisi sekä työnantajan ja työntekijän näkökulmasta entistä vakaammaksi. Vuoden 2023 aikana myös Kaleva Media vei eteenpäin yritysjärjestelyjä. Niillä tavoitellaan vakauden lisäksi tulevaisuuteen näkymää, jossa toimialan yritykset löytävät nykyistä paremmin toisensa.

Digikuluttajia enemmän kuin printtikuluttajia

Uutismedian digitaalisuus syvenee edelleen, kun yhä useampi lukija-asiakas tilaa lehensä printtiversion sijaan digitaalisena. Vuonna 2023 päättyneellä strategiakaudella digitaalisuus voimistui edelleen. Seuraavalla strategiakaudella Kaleva Median digikuluttajien määrä ylittää selvästi printtikuluttajien määrän. Käänte tapahtuu vuoden 2025 aikana, mutta jo vuonna 2024 digikuluttajien määrä nousee aika lähelle printtikuluttajien määrää.

Käänte ei tarkoita kuoliniskua paperilehdille. Printtimedia säilyy vahvana pitkään, mutta pitkässä juoksussa printin ilmestymiskerrat harvenevat. Myös kuluttajat vaikuttavat valinnoillaan printin elinikään. Kuinka kauan he ovat valmiita maksamaan siitä, että lehti painetaan ja kannetaan kotiin?

Se on selvää, että printtilehtien jakelu loppuu haja-asutusalueelta aikaisemmin kuin kaupunkialueelta. Jos yhteiskunta ei tue haja-asutusalueen jakelua merkittävästi, sitä ei voi toteuttaa kaupallisena toimintana. Kustantajat saattaisivat olla valmiita hoitamaan haja-asutusalueen jakelua osittain omakus-

tanteisesti ja tuettuna, mutta eivät tappiolla.

Haja-asutusalueen asukkaiden ikärakenteesta voi laskea, kuinka monta vuotta printtilehden jakelua pitäisi tukea. Tilanne, jossa printtilehteä ei pystytä jakamaan koteihin osassa maata, on jo demokratiinkin kannalta huono.

Teknologia vapauttaa ihmisvoimia toimitustyöhön

Teknologiaa hyödynnetään entistä enemmän media-taloissa lähivuosien aikana. Kaleva Mediassa on ollut keskeistä sellaisen data-arkkitehtuurin luominen, joka mahdollistaa paremman asiakas- ja kuluttajaymmärryksen sekä digitaalisten uutismediatuotteiden käyttöönoton.

Teknologiaa hyödynnetään myös toimitusten työssä. Automaattinen taitto-ohjelma Aptoma mahdollistaa tekoälyn ottamisen avuksi lehtien taittoon. Kun teknologia on tullut avuksi, sen vapauttaa ihmisiä tekemään toimitustyötä ja journalismia. Kaleva Mediassa teknologiaa on kehitetty pitkäjänteisesti koko strategiakauden 2018–2023.

Onnistumisia, isoja haasteita ja paljon työtä

Juha Laakkonen toivoo toimialalle vakaampia aikoja, jotta saneeraus ja jatkuvat muutosneuvottelut saataisiin loppumaan

Toimitusjohtaja **Juha Laakkonen** hyppistelee käsissään vuoden 2023 toimintakertomuksen juttuaiheita.

”Tämä listaus kertoo, että me olemme olleet ahkeria, olemme tehneet paljon työtä ja saaneet paljon aikaiseksi”, hän hihkaisee tyytyväisenä.

Yhtiö ei suinkaan lepää laakereillaan, vaan porskuttaa vauhdilla eteenpäin. Laakkonen ottaa esimerkiksi markkinointitoimisto Kolmannen Polven, joka aloitti huhtikuussa 2023 miltei tyhjästä.

”Kolmannessa Polvessa on tekemisen meininkiä. Siellä on tehty hirveä määrä työtä, jolla on 9 kuukauden aikana ylletty 1,4 miljoonan euron liikevaihtoon. Ne rahat tulevat pienistä puuroista, joista on puurrettu isompi virta.”

Onnistumiset esille

Kolmas Polvi on vain yksi vuoden 2023 onnistuminen yhtiössä, sillä onnistumisia syntyy joka päivä aivan solkenaan.

”Meillä julkaistaan päivittäin hyviä juttuja, meille tulee jatkuvasti uusia tilaajia, me teemme tuloksekasta ilmoitusmyyntiä ja me saamme hirveän paljon aikaiseksi. Onnistumiset pitää huomata, nostaa esille ja niistä pitää osata nauttia, sillä niistä saamme energiaa seuraavaan viikkoon”, Laakkonen kannustaa.

Laakkosta surettaa se, että tekemisen riemu tahtoo arjessa polkeutua saneerauksen ja muutosneuvottelujen jalkoihin. ”Ehkä meidän pitäisi

nykyistä paremmin pystyä nostamaan onnistumisia, joita tehdään joka päivä konsernin arjessa.”

Omalle työelleen tulee helposti sokeaksi, mutta silloin on hyvä kuunnella ulkopuolisen arviota.

”Verrokkiyhtiöissä arvostetaan kovasti sitä, miten me toimimme Kaleva Mediassa. Kun esimerkiksi Sanomalla tai Keskiuomalaisessa puhutaan meistä, katsotaan mitä me olemme tehneet ja miten alalla pitäisi toimia, siellä sanotaan, että Kaleva Mediassa on tehty hienoja asioita. Meitä seurataan arvostaen.”

Mediaan satsataan jatkossakin

Laakkonen lupaa, että mediatalossa satsataan mediaan jatkossakin.

”Mediatoimiala ei ole Suomessa iso, mutta se on kokoansa paljon merkittävämpi ja yhteiskunnallisesti erittäin tärkeä. Geopoliittisen tilanteen ja yhteiskunnallisen vastakkainasettelun takia luotettavan median merkitys nousee lähivuosina entistä suuremmaksi.”

Kuluttajat hakevat uutisensa sieltä, mistä niitä voi lukea ilmaiseksi. Uutismarkkinassa Kaleva Median uutisten kanssa kilpailee esimerkiksi kokonaan verovaroin rahoitettu Yleisradio, joka pystyy rahoituspohjansa takia tarjoamaan uutiset ilmaiseksi. Kilpailuasetelma on Kaleva Median kannalta epäedullinen.

”Mediaa voitaisiin tehdä Suomessa

”Sen sijaan että jokaisessa mediatalossa haaskataan rahaa tekemällä kukin tahoillaan aivan samoja asioita, voisimme tehdä teknologisissa ratkaisuissa keskenämme yhteistyötä ja samalla vapauttaa resurssejamme oikeisiin paikkoihin eli ydintehtävämme hoitamiseen.”

Juha Laakkonen, toimitusjohtaja

nykyistä yhteismitallisemmin. Media-liitto on ajanut pohjoismaista mallia, jossa Ylen rahoituksesta 15 prosenttia siirrettäisiin kaupallisen median käyttöön turvaamaan paperilehden jakelua niin kauan kun printillä on lukijoita maakunnissa. Monen kustantajan mielestä tämä olisi järkevää.”

Yhteistyötä ja parempia aikoja

Laakkonen odottaa kovasti sellaista aikaa, että uutismedian toimintaympäristö olisi taloudellisesti vahvemmalla pohjalla eikä toimintaa tarvitsisi jatkuvasti sopeuttaa. Yksi alaa tervehdyttävä skenaario voisi olla, että Suomessa olisi Yleisradio, Sanoma ja maakuntamedioista muodostunut uutismedia.

”Se ei välttämättä vaatisi omisteellisten rakenteiden muuttamista, vaan

ennemminkin vankkoja yhteistyörakenteita. Yhteistyössä mukana olevien maakuntamedioiden ei tarvitsisi jokaisen tehdä itse niitä samoja asioita, jotka yhteistyökumppani on jo tehnyt tai on tekemässä. Jos jokainen tekee itse omat mobiiliratkaisut ja julkaisujärjestelmät, päällekkäisyyksinä tehtävä työ käy kalliiksi ja kaikki tuo raha on pois ydintehtävistämme eli kuluttajille tarjottavista sisällöistä ja yrityksille tarjottavista mainostuskanavista.”

Kun esimerkiksi Kaleva Mediassa on luotu toimiva ja moderni toimitus- ja julkaisujärjestelmä, sitä voisi tarjota alalla toimivien yhteistyökumppaneiden käyttöön.

”Sen sijaan että jokaisessa mediatalossa haaskataan rahaa tekemällä kukin tahoillaan aivan samoja asioi-

ta, voisimme tehdä teknologisissa ratkaisuissa keskenämme yhteistyötä ja samalla vapauttaa resurssejamme oikeisiin paikkoihin eli ydintehtävämme hoitamiseen.”

Laakkonen kertoo, että media-alalla toimivat yhtiöt ovat keskustelleet yhteistyön merkityksestä sekä sen tarjoamista ratkaisuista ja mahdollisuuksista. ”Yhteistyö ei ole alalla mikään uusi asia. Esimerkiksi Sanoma on Kaleva Median suurin asiakas. Me painamme ja jaamme pohjoisessa Helsingin Sanomia. Se on yhteistyömuoto, joka on meille molemmille järkevää. Samankaltaisia yhteistyömuotoja on löydettävissä paljon myös digitaalisessa mediassa.” •

KALEVA MEDIAN STRATEGIA

Kohti uutta strategiakautta

Uuden strategian 2024–28 valmistelu on alkanut. Vanhasta strategiasta jäi mediataloon elämään paljon elämään paljon hyviä ja konkreettisia käytäntöjä.

Alan innostava työyhteisö. Työyhteisön ihmiset ovat meille tärkeitä. Ajat ovat kovia ja organisaatio joutuu toimimaan paineen alla. Kovista ajoista huolimatta työyhteisömme ihmiset pyritään pitämään tyytyväisinä. Se edellyttää jatkuvaa vuoropuhelua työntekijöiden ja työnantajan kanssa. Pyrkimyksemme on, että ihmiset saisivat mukavien työ-kavereiden kanssa tehdä työtä, jolla on merkitystä ja jota arvostetaan. Olemme tuoneet perinteisen työnteon mallin rinnalle etätöön ja hybridityön. Niiden avulla pyrimme siihen, että työnteko on luontevaa ja mukavaa.

Korvaamattoman sisällön tuottaja. Sisältöstrategiamme on onnistunut: teemme lukijoille sisältöjä pohjoissuomalaisesta näkökulmasta. Oma journalismimme on meille arvokkainta ja se tulee aina ensimmäisenä. Sitä täydentämään haetaan sisältöä, jota lukija-asiakkaamme eivät saa muualta. Esimerkiksi Lännen Mediaa korvamaan on aloitettu yhteistyö venäläisen riippumattoman Novaja Gazetan ja ranskalaisen Le Monde Diplomatiquen kanssa. Niiden aineistosta poimitaan niin maailman tapahtumia, arktista aluetta kuin Venäjän tilannetta käsitteleviä artikkeleita. Ymmärryksemme siitä, millaista sisältöä kuluttajamme haluavat on parantunut ja tuon ymmärryksen kehittäminen jatkuu myös seuraavalla strategiakaudella.

Halutuin markkinointikumppani. Onnistuimme synnyttämään markkinointitoimisto Kolmannen Polven, joka tekee markkinointia pohjoisen näkökulmasta olemalla joka paikan paikallinen. Tytäryhtiö Kolmas Polvi tukee Kaleva Median mediamyyntiä. Kun printtimainonnan määrät laskevat, tarvitsemme rinnalle Kolmannen Polven tuomaan markkinointiimme uudenlaista tekemistä. Myös tulevaisu strategiaponnisteluisa teemme työtä yritysasiakkaidemme kasvun eteen niin, että yritysasiakkaiden asiakaskokemus, kannattavuus ja kasvu paranee. Me teemme yritysasiakkaiden kanssa yhteistyötä, jonka avulla yritys kokee saavansa meiltä lisäarvoa oman toimintansa tueksi.

Skaalautuvat liiketoimintamallit. Tulevalla strategiakaudella otamme tekoälyn ja verkkojulkaisujen tarjoaman datan automaattitaiton avuksi. Sen pohjalta automaattitaitto tarjoaa printissä näyttävämmän tilan jutuille, jotka saavat verkossa enemmän lukijoita. Haluamme luoda riippumattoman kaupallisen palvelualustan, joka mahdollistaa leveämmät hartiat luotettavaan journalismiin, jakeluun ja markkinointipalvelujen myyntiin. Meillä on käytössämme palvelualusta, joka on erittäin toimiva, luotettava ja moderni, kun sitä vertaa printtipohjaisiin toimitusjärjestelmiin. Tulevaisuudessa se saattaisi olla kustannustehokas pienempien toimijoiden ja mediayhtiöiden yhteinen alusta. Tulevalla strategiakaudella uudet teknologiaratkaisut ja skaalautuvat liiketoimintamallit saattavat olla arvokas lisä yhtiölle.

ILMIÖITÄ, TAPAHTUMIA JA HANKKEITA

Neljäs kerta toden sanoo

Antti Kokkonen palasi jälleen Ouluun, nyt Kalevan päätoimittajaksi

”Mies voi lähteä Oulusta, mutta Oulu ei lähde miehestä.”

Antti Kokkonen on tästä elävä todiste. Ensimmäisen kerran Oulu kutsui Kuusamossa syntynyttä Kokkosta jo vuonna 1969. Silloin alkoi opinpolku Tuiran kansakoulussa. Opinnot vievät tiedonjanoisen nuorukaisen Helsingin yliopistoon, josta hän valmistui valtiotieteiden maisteriksi.

Kokkonen palasi toisen kerran Ouluun vuonna 1989, jolloin hän aloitti Kalevan taloustoimittajana. 1998 Kokkonen lähti Helsinkiin Yleisradion palvelukseen, mutta jo vuoden kuluttua kutsu kävi kolmannen kerran takaisin Ouluun, nyt Kalevan toimituspäälliköksi.

Sieltä tie vei Taloussanomien kautta Helsingin Sanomien politiikan toimituksen esimiehen pestiin vuosituhannen alussa. Sieltä hän siirtyi Rovaniemelle Lapin Kansan päätoimittajaksi vuonna 2008.

Syyskuussa 2023 Kokkonen palasi jo neljännen kerran Ouluun, nyt Kalevan päätoimittajaksi.

”Tämä on ollut pehmeä lasku. Minulla on Oulussa vanhoja tuttuja, kaupunki entuudestaan tuttu ja Kaleva on historialtaan ja työpaikkana tuttu. Tänä

ne oli helppo palata ja sujahtaa omalle paikalleni.”

Kiertoa konsernin sisällä

Kokkonen oli Lapin Kansan päätoimittajana 15 vuotta.

”Eli aivan liian kauan. Ei sillä, ettenkö olisi tykännyt ja etteikö pitkällä kokemuksella olisi merkitystä. Mutta tietyllä tavalla ajatukset tulee 15 vuodessa ammennettua loppuun, vaikka uusiakin tietenkä syntyy. Kokonaisuuden kannalta on vain hyvä, että kasvot vaihtuvat, ideat vaihtuvat ja tekemisen tapaa vähän vaihtuu.”

Kokkonen arvostaa sitä, että Kaleva Mediassa voi konsernin sisällä siirtyä tehtävästä toiseen.

”Siinä ollaan tietyllä tavalla kiinni konsernin arvopohjassa ja tavoitteissa, tunnetaan käytännöt eikä muutos ole mikään riskihyppy tuntemattomaan. Kun kaikki muu on tuttua, voin keskittyä journalistiseen työhön. Toivon, että jatkossakin tehtävien kierrättäminen konsernin sisällä on mahdollista. Eikä aina tarvitse puhua edes etenemisestä uralla, kunhan muutos tuo mielekkyyttä tekijöille ja antaa uutta dynamiikkaa koko työyhteisölle.”

Kokkonen tarttui ilomielin Kalevan päätoimittajan pestiin.

”Kaipasin jo uutta haastetta. On hienoa, että tässä iässä sain mahdollisuuden uuteen. Olen innoissani, motivoitunut ja kiinnostunut.”

Isojen uutisten vuosi

Käsillä on poikkeukselliset ajat ja ne näkyvät monella tapaa Kalevan toimituksessakin. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on nostanut myrskyn, jonka loiskeet tuntuvat Suomessa.

”Sota- ja ilmastoahdistuksen keskellä tehtävämme on muistuttaa lukijoille, että meillä on kuitenkin kaikki hyvin. Oikeanlainen valpastuminen tekee meille hyvää, mutta ahdistus ei. Siksi meidän pitää puhua myös rauhasista ja nostaa esille positiivisia asioita.”

Isojen ulkomaan uutisten rinnalla on myös isoja kotimaan aiheita.

”Esimerkiksi hyvinvointialueiden perustaminen ja niiden rahapula tarjoaa ehtymättömän määrän uutisia, jotka koskettavat kaikkia meidän lukijoitamme.”

Reilu vuosi sitten sisältöstrategiassa päädyttiin painottamaan paikallisuutisointia.

”Kaipasin jo uutta haastetta. On hienoa, että tässä iässä sain mahdollisuuden uuteen. Olen innoissani, motivoitunut ja kiinnostunut.”

Antti Kokkonen, päätoimittaja

”Se on lukijoillemme täysin uniikkia sisältöä, jota kukaan muu ei tee eikä tarjoa heille. Data-analytiikan antama tieto rohkaisee meitä jatkamaan tällä linjalla. Myös maailman menosta kiinnostuneille oululaisille ja pohjois-pohjalaisille Kalevan on oltava välttämätön media. Siksi meidän pitää keskittyä enemmän myös aiheisiin, jotka vaikuttavat meihin, vaikka itse asia tahtuisikin kaukana.”

Kalevan toimituksen katse on nyt tiukasti keski-ikäisissä lukijoissa.

”Heidän kauttaan on tarkoitus edetä yhä nuorempiin ikäpolviin, jotka pitäisi saada nyt meidän palvelujen ja brändin pariin tutustumaan tarjontaamme ja elämäntilanteen vakiintumisen myötä

meidän digitilaajiksemme. Meidän pitää vakuuttaa nuoremmat polvet sisällöillä, joita kannattaa seurata.”

Some on hankala kaveri

Sosiaalisen median kanavat Kokkonen kokee jossain määrin vaikeiksi.

”Isot amerikkalaiset ja kiinalaiset yhtiöt omistavat sosiaalisen median kanavat. Meidän tehtävämme ei ole toimia niiden sisällöntuottajina niin, että ne keräävät eurot ja me annamme ilmaiseksi sinne sisällöt. Se ei ole voittava konsepti. Siksi meidän on pidettävä huoli siitä, että kun toimimme sosiaalisessa mediassa, hyödyimme siitä itse enemmän kuin annamme sinne.”

Kokkonen silmissä näyttää erikoi-

selta se, miten Yleisradio jakaa paljon sisältöjään sosiaalisessa mediassa.

”Me maksamme ensin Yle-veroa siitä, että Yle tuottaa sisältöjä. Yle jakaa sitten veronmaksajien rahoilla tuotettua sisältöä ilmaiseksi somejätti Metalle Facebookiin ja Instagramiin, jotka kaiken lisäksi vievät kaupallisilta mediataloilta mainosrahat. Tämähän on aivan hölmöläisen hommaa.”

Kokkonen myöntää, että yhtälö on hankala.

”Ei minulla ole tähän mitään ratkaisua. Mekään emme voi olla pois somesta, koska tarvitsemme sosiaalisen median jättejä omien sisältöjemme markkinointiin ja yleisöjen tavoittamiseen.” •

Päätoimittaja- vaihdosten vuosi

Lapin Kansan päätoimittajaksi Kaleva Median hallitus kutsui **Sauli Pahkasalon**. Hän aloitti Lapin Kansan vastaavana päätoimittajana ja Lapin kaupunkilehtien päätoimittajien esihenkilönä vuoden 2024 alussa. Merijärvellä syntynyt Pahkasalo on toiminut päätoimittajan tehtävissä eri puolilla Suomea jo pian 20 vuoden ajan. Kaleva Median omistaman paikallislehti Rantalakeuden johdossa hän on ollut vuodesta 2014. Pahkasalo on koulutukseltaan medianomi.

Rantalakeuden uudeksi päätoimittajaksi valittiin liminkalainen toimittaja **Henna Lammi**. 38-vuotias Lammi on työskennellyt aiemmin Suomessa verkkouutispäällikkönä ja politiikan toimittajana Helsingin ja Oulun toimituksissa. Tupoksessa asuva Lammi on kotoisin Posiolta. Limingassa hän on asunut reilun viiden vuoden ajan.

Koillissanomien uudeksi päätoimittajaksi valittiin toimittaja **Terhi Marjakangas**. Hän aloitti tehtävässä toukokuussa, kun entinen päätoimittaja **Jenny Halvari** siirtyi Kalevan toimitukseen tuottajaksi. Marjakangas on työskennellyt Koillissanomissa vuodesta 2017. Hän raportoi tehtävässään Kalevan vastaavalle päätoimittajalle ja hän kuuluu myös Kaleva Median paikallislehtien ohjausryhmään. •

*Sauli Pahkasalo,
Lapin Kansan päätoimittaja.*

Huili toi tyrmistyksen tilalle ihastuksen

Lukijat menivät suunniltaan, kun Kaleva ilmoitti maaliskuun puolivälissä lopettavansa sunnuntain lehden. Noin 800–1000 tilausta peruttiin ensimmäisten viikkojen aikana. Asiakaspalveluun tulvi satoja puheluja päivässä.

”Lopetuspäätöksen taustalla oli kustannuspuolen kaksoishokki, kun paperin hinta kaksinkertaistui ja kuljetus- ja jakelukustannuksiin vaikuttava polttoaineen hinta nousi yhtä aikaa”, kuluttajapalveluiden johtaja **Petri Karjalainen** kertoo.

Mediatalo halusi turvata paikallisen, laadukkaan journalismin ja mieluummin säästää jakelu- ja painokuluista.

”Sunnuntain printtilehti päätettiin lopettaa, vaikka lukijoiden voimakas reaktio oli tiedossa jo etukäteen.”

Lukijoille viestittiin, että Kaleva julkaisee edelleen sisältöjä joka päivä aamuvarhaisesta iltamyöhään eri kanavissa, Kaleva ilmestyy 6 päivänä viikossa painettuna sanomalehtenä ja sunnuntaisin näköislehtenä. Myös Kaleva.fi:hin tehdään edelleen sisältöä myös sellaisina pyhäpäivinä, kun lehti ei ilmesty.

Mittitilaustuote Kalevan lukijoille

Lukijoiden tyrmistys vaihtui kuitenkin pian ihastukseen.

”Perustimme Huilin, jonne siirrettiin sunnuntain lehdestä lukijoille tut-

tuja ja tärkeitä elementtejä, esimerkiksi kuolinilmoitukset, sudokut, ristikot ja tietovisa.”

Osa tilauksensa peruneista asiakkaita palasi takaisin. Digitilausten kasvu kiihtyi ja viikonlopun lehden tilausten määrä kasvaa edelleen.

”80 prosenttia Kalevan tilaajista on aktivoitunut digitunnuksensa. Heille sunnuntain lehden lopettaminen ei ollut dramaattinen muutos. 20 prosenttia tilaajista ei ole aktivoitunut digitunnuksiaan ja heille muutos oli iso.”

Huilista on saatu lukijoilta erittäin positiivista palautetta.

”Ihmiset tykkäävät Huilin pitkistä lukujuutuista, jotka ovat hyvää ja syvällistä journalismia sekä kiinnostavaa ja läheistä sisältöä. Asiakkaamme arvostavat painetun lehden rauhallista luku-kokemusta, jossa mikään ei vilku eikä välky. Painetun lehden käyttöliittymällä on siis yhä kysyntää.”

Lukijoita autetaan digikammon yli

Kalevan medioilla on nykyisin sirpaloituneet yleisöt ja kuluttajakäyttäytyminen on yhä digitaalisempaa. Digitilausten määrä kasvaa ja printtitilausten määrä laskee.

”Kuluttajien käyttäytyminen on kuin joki, jonka virran suuntaa emme voi kääntää. Mutta onneksi voimme ohja-

ta tätä Kaleva Median laavaa, joka kulkee virran mukana.”

Digiopastusta tehdään säännöllisesti ja uusilla tavoilla. Kenttämyynnin yhteydessä digiopastaja laittaa asiakkaalle digitunnukset ja asentaa sovelluksen hänen puhelimelleen.

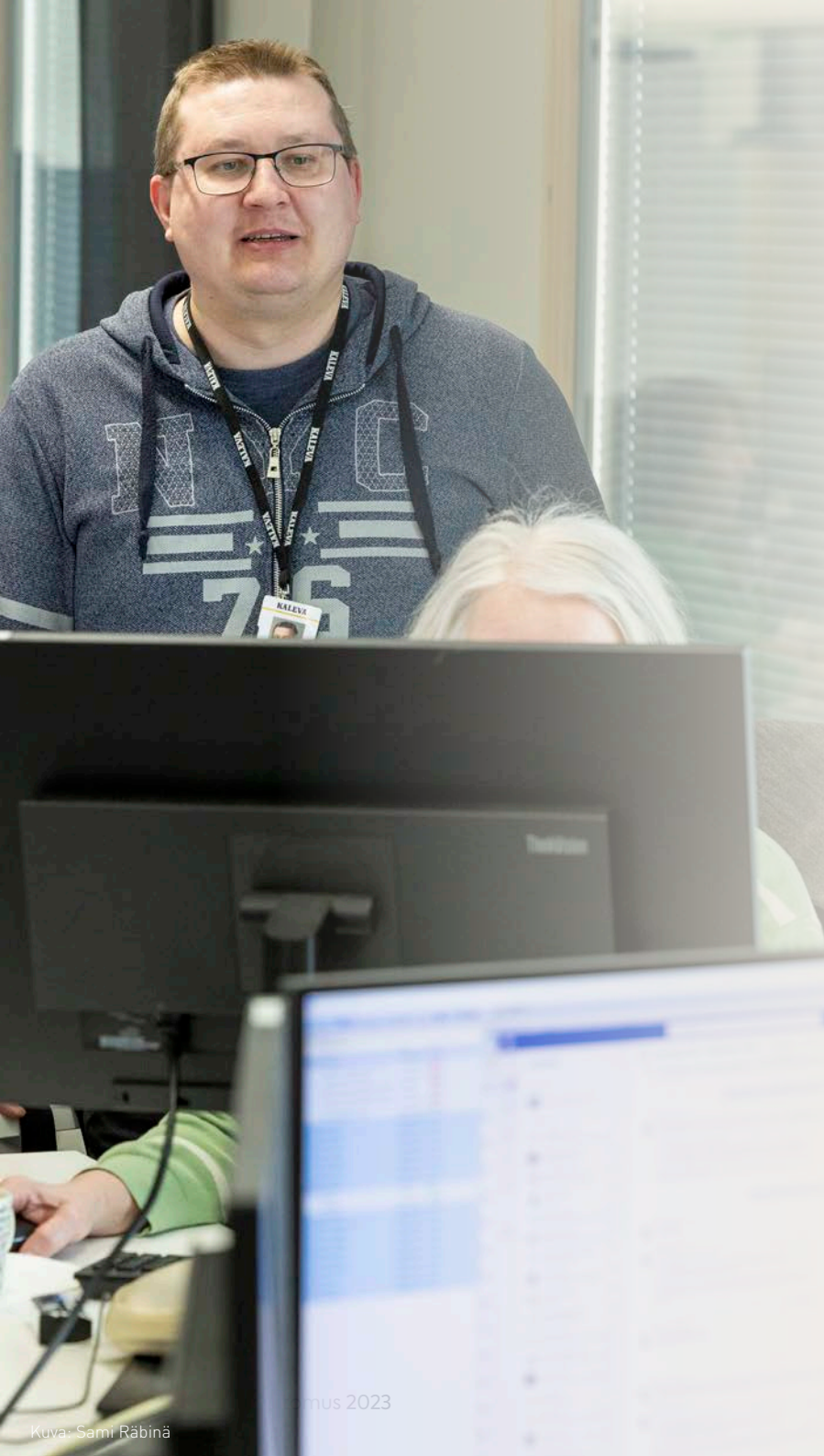
Paikallislehtien opastuspäivillä ja soittoajoilla lukijoita autetaan digipolun alkuun. Osuuspankin kanssa tehdään yhteistyötä, jossa Kalevan lukijoiden digitunnukset ja heidän verkkopankkitunnukset laitetaan samalla kertaa kuntoon.

Kaikella tällä on keväästä 2023 alkaen autettu henkilökohtaisesti 500 asiakasta digimaailmaan.

”Olemme auttaneet asiakkaita digikammon yli ja siitä on tullut positiivista palautetta. Asiakkaat ovat iloisesti yllättyneet esimerkiksi live- ja videotarjonnasta ja he pitävät digilehteä hyvänä liittymänä. Opastuksessa ei ole oikotietä onneen, vaan sitä on tehtävä jatkuvasti, sitkeästi ja säännöllisesti.” •

Kuluttajapalveluiden johtaja
Petri Karjalainen.

Sisältö ensin vapautti printin ikeestä

”Tämähän on isoin muutos sitten tietokoneiden tulo toimitukseen!”

Tämä toimituksessa kiirinyt spontaani huudahdus paljastaa, miten merkittävää toimituksen työn uudistuksesta Sisältö ensin -projektissa ja sen kyljessä tulleesta Aptoman automaattitaitossa on kyse. Muutoksen mittaluokkaa auttaa hahmottamaan tieto, että tietokone tuli toimitukseen 70- ja 80-lukujen taitteessa yli 40 vuotta sitten.

Uudistusta osaltaan vetämässä ollut tuottaja **Simo Hiltunen** kertoo, että muutoksen pohjustaminen alkoi jo pari vuotta aikaisemmin.

Aluksi tutkittiin useampia erilaisia toimitusjärjestelmiä. Niistä tarkempaan syyniin pääsivät ruotsalainen Naviga sekä jo entuudestaan tutun Neon mahdolliset kehityssuunnitelmat.

”Päätimme tutkia myös Aptoman tarjoamia mahdollisuuksia tarkemmin ja syksyllä 2022 valitsimme Aptoman järjestelmän Kalevaan”, Hiltunen kertoo.

Projektissa ei aikailtu, sillä ensimmäinen lehti tehtiin Aptomalla elokuussa 2023. Se oli 15.8. ilmestynyt Rantalakeus.

Syksyn mittaan Kaleva Median lehti

toisensa jälkeen otti hallitusti ja etukäteen suunnitellussa järjestyksessä käyttöön taittojärjestelmä Aptoman. Vuoden 2024 puolella Aptomaan siirtyivät vielä kaupunkilehti Forum24 sekä Lapin kaupunkilehdet.

Aptoman taittojärjestelmän käyttöönottojen yhteydessä toimitukset saivat käyttöönsä julkaisujärjestelmä Vedyn uudet suunnittelutyökalut ja ne siirtyivät sisällöntuotannossa yksinomaan Vedyn käyttöön. Samalla toimitusjärjestelmä Neo jäi pois toimitusten käytöstä.

Sisältö edellä ensisijaisesti verkkojulkaisuihin

Järjestelmä uudistukset vapauttivat toimitukset printin sisällöntuotannolle tuomista vaatimuksista ja printin työvoimaa nielevästä taitosta. Talossa, jossa sanomalehtiä on tehty reippaasti yli 100 vuotta, printin vaatimuksista vapautuminen on iso muutos.

”Enää meidän ei tarvitse ajatella sitä, mikä juttu sijoitetaan sivulla 6 olevaan 2-palstaiseen kuiluun eikä sitä, kuinka monta merkkiä jutussa pitää olla ja mahtuuko sivulle vielä kuva. Enää emme mieti aihetta julkaisuka-

navan kautta. Sen sijaan suunnittelemme sisältöä aiheen lähtökohdistta. Mitä tarjoamme aiheesta lukijalle niin, että asia tulee parhaiten ymmärretyksi? Avaisiko tekstin lisäksi kuvagalleria, grafiikka, lokaattori tai muu elementti aihetta parhaiten lukijalle”, Hiltunen kuvailee.

Nyt juttuja tehdään verkko edellä eli sillä ajatuksella, että ne julkaistaan ensisijaisesti verkkojulkaisuissa. Taittajat sijoittelevat Aptoman automaattitaiton avulla jutut printtjulkaisujen sivuille.

”Vaikka etukäteen ilmassa oli luopumisen tuskaa, niin kukaan ei ole Neon perään enää huudellut”, Hiltunen kiteyttää.

Aptoma on nuori järjestelmä, johon tulee viikottain parikin päivitystä.

”Suunnitelmana on ottaa automaattitaiton avuksi verkkojulkaisujen tarjoama data. Mitä enemmän lukijoita juttu saa verkossa, sitä näyttävämmän tilan automaattitaitto tarjoaa sille printissä”, Hiltunen kertoo. •

Uusi työkalu, jota kehtaa kehua

Vuoden käytössä ollut mainosaineistojen hallintajärjestelmä Adpoint on lunastanut lupaukset

Mainostuotannossa ja trafiikissa otettiin maaliskuussa 2023 käyttöön tanskalaisen Integration X:n kehittämä mainosaineistojen hallintajärjestelmä Adpoint. Uusi työkalu on tuonut virtaviivaisuutta mainosaineistojen hallintaan, mainosten tekoon sekä mainosvalmistuksen, trafiikin ja asiakkaiden väliseen yhteistyöhön.

”Adpoint on ollut meillä käytössä nyt vuoden päivät ja se on helpottanut trafikistien työtä huomattavasti. Kalevan eri medioissa ja mainoskanavissa julkaistaan kuukausittain useita tuhansia mainoksia, joiden aineistoliiikennettä Adpoint on selkiyttänyt merkittävästi”, kertoo Kaleva Median mainostuotannon päällikkö **Sami Peltokorpi**.

Adpointin kautta kulkee kaikki Kaleva Median lehtiin tuleva printtimainonta, kaikki verkkoon menevä digimainonta sekä ulkomainostauluissa pyörivä ulko-

mainonta.

Kaikki alkaa myyntivarauksesta

Kun myyjä luo Salesforceen mainoskampanjan, sen tiedot välittyvät Adpointiin. Adpointissa näkyy, mihin mediaan, mille päivämäärälle tai ajanjaksolle kyseinen mainoskampanja on varattu. Järjestelmässä on myös tieto, minkä kokoisesta mainoksesta on kyse. Esimerkiksi printissä mainoksen koko voi vaihdella pienestä yksipalstaisesta isoon monisivuiseen liitteeseen asti.

Jos on myyty digimainos, Adpoint osaa kertoa onko kyseessä esimerkiksi boksbanneri tai pystyparaati. Ulkomainostauluissa on myös erilaisia pikselikokovaihtoehtoja ja järjestelmä tietää, mitä pikselikokoa missäkin ulkomainostaulussa käytetään.

Adpointissa mainosvarauksille määri-

Sami Peltokorpi ja trafikistit Tarja Autti, Erja Sipola, Rene Tauriainen sekä Riitta Suhonen ottamassa haltuun uuden työkalun.

tellään automaattisesti myös aineiston toimittamiselle deadline-ajat.

”Jos aineisto tulee asiakkaalta kokonaan valmiina tiedostona, deadline on lähellä julkaisupäivää. Jos mainos valmistetaan Kalevassa, deadline asetetaan niin, että työ ehditään tehdä, lähettää siitä asiakkaalle vedos hyväksyttäväksi ja ehditään käydä vielä mahdollinen korjauskierros”, Peltokorpi kertoo.

Asiakas lähettää mainosaineiston linkin kautta

Kun Salesforcesta tulee mainosvaraus Adpointiin, niin järjestelmä lähettää automaattisesti asiakkaan sähköpostiin aineistopyyntölinkin. Saamansa linkin kautta asiakas toimittaa joko valmiin mainosaineiston tai valmistettavan aineiston Kalevaan mainostuotannon tehtäväksi.

”Adpointin hienouksia on se, että järjestelmä lähettää automaattisesti myös muistutusviestejä aineisto-deadlinen lähestyessä. Ensimmäinen muistutusviesti lähtee kahta vuorokautta ennen aineiston viimeistä lähetyshetkeä. Kahta tun-

tia ennen viimeistä hetkeä asiakkaalle lähtee viesti, että nyt aineistoilla on jo kiire. Jos aineisto on tullut, järjestelmästä ei lähde muistutusviestejä”, Peltokorpi selvittää.

Jos asiakas ei ole deadlineen mennessä toimittanut mainosaineistoa, aineistolinkki menee kiinni.

”Silloin meidän trafiikki viestittelee ja soittelee näiden ’aineisto myöhässä’ -tilassa olevia varausten perään. Trafiikki pystyy myös avaamaan heille uudeleen aineistolinkin. Trafiikin aineistojen selvittelyn, karhuamisen ja aineistojen perään soittelun tarve on vähentynyt Adpointin myötä huomattavasti”, Peltokorpi kiittelee.

Adpoint vahtii, onko lähetetty aineisto teknisesti julkaisukelpoinen

Adpoint vähentää myös kaikenlaisten sekaannusten ja virheiden määrää. ”Iso osa asiakkaista lähettää meille mainosaineistonsa valmiina ja järjestelmä tarkistaa heti, että lähetetty aineisto on teknisesti julkaisukelpoinen. Jos asiakas esimer-

kiksi lähettää meille epähuomiossa puolen sivun mainosvaraukseen koko sivun aineiston, järjestelmä kertoo välittömästi kokovirheestä ja asiakas pääsee heti korjaamaan tai vaihtamaan oikean kokoisen aineiston”, Peltokorpi kuvailee.

Samoin, jos aineistossa on muita teknisiä puutteita, saa asiakas niistä heti virheraportin ja voi korjata aineiston saman tien.

Aikaisemmin kun aineistot kuljivat vain sähköpostitse, mahdolliset virheet huomattiin vasta viiveellä ja niiden selvittely oli haastavampaa.

Asiakkaat ovat ottaneet Adpointin käyttöön hyvin. ”He tykkäävät siitä, että saavat palautteen heti, jos valmisaineisto on jostain syystä virheellistä.”

Adpoint toimii mainostuotannossa työlistana, josta tehtävät aineistot otetaan teko-kiireellisyysjärjestyksessä. •

Lännen Media -yhteistyö päättyi

Kaleva Media lopetti yhteistyön Lännen Median kanssa vuoden 2023 lopussa.

Lännen Median perustaminen oli merkittävä tapaus, sillä mukana oli 12 pohjois- ja länsisuomalaista maakuntalehteä. Niiden yhteensä 1,3 miljoonaa lukijaa tekivät yhteisyrityksestä ison toimijan suomalaiseseen mediakenttään. Yhteisyritys löysi nopeasti oman paikkansa valtakunnan mediassa.

Lännen Median yhteistoimituksessa kirjoitettiin alkuvuosina lukuisia skuppeja ja tehtiin useita onnistumisia. Uutisvoittojen takia Lännen Media noteerattiin useana vuonna STT:n siteeratuimpien uutisten listalla ja siitä tuli muun muassa politiikoille haluttu kanava saada sanomaansa eteenpäin.

”Lännen Media oli alkuvuosinaan menestystarina, joka löysi hyvin nopeasti oman paikkansa suomalaisessa uutis-kentässä. Työnjako oli sovittu niin, että maakuntalehtien toimituksissa hoidettiin paikallinen näkökulma. Me Lännen Mediassa keskityimme valtakunnalliseen uutisointiin, etsimme ja löysimme skuppeja sekä teimme monia merkittäviäkin uutisia”, kertoo toimittaja **Minna Akimo**.

Hän aloitti Lännen Mediassa toimitajana **Mirja Niemitalon** jälkeen vuonna 2017.

”Pääsin yhteistoimitukseen mukaan työkierron kautta, mikä on aivan mahdettava tapa saada uutta ammatillista oppia. Aluksi uusi työ jännitti, mutta meillä oli hyvä työyhteisö, loistavia esimiehiä ja ammatillinen itsetuntoni kasvoi”, Akimo kuvailee.

Lännen Median yhteistoimituksessa työskenteli parhaimmillaan 10 toimittajaa ja loput 30 osakaslehtien toimituksissa eri puolilla maata.

Lännen Median lehdissä oli vaihtuvuutta, kun Pohjolan Sanomat lakkautettiin 2017 ja Länsi-Suomi liittyi mukaan seuraavana vuonna. Kun Sanoma osti Aamulehden ja Satakunnan kansan 2020, Alma ja myöhemmin myös Sanoma irtautuivat yhteisyrityksestä.

Lännen Median toimituskunnan koko pieneni, kun lehtiä irtaantui yhteistyöstä. Vuoden 2023 lopussa Lännen Mediassa on mukana enää Kainuun Sanomat, Keskipohjalainen, Ilkka-Pohjalainen, Länsi-Suomi ja Turun Sanomat. •

*Toimittaja Minna Akimo palasi
Lännen Mediasta Kalevan toimituksen vahvuuteen.*

Palestiinalaisten kauhukuvana karkotus

Israel on vastannut Hamasin tekemään verilöylyyn silmittömällä kostotoimilla, jotka ovat aiheuttaneet valtavaa tuhoa Gazassa. Tuhansien kuolonuhrien ja loukkaantuneiden lisäksi palestiinalaisia uhkaa nyt joukkokarkotus. Israelin äärioikeiston tavoite on palestiinalaisalueiden haltuunotto.

LE MONDE DIPLOMATIQUE

Le Monde Diplomatique ilmestyy Ranskassa. Kaleva julkaisee lehden juttuja suomenkielisinä.

Sota on helpompi aloittaa kuin lopettaa. Israelin Gazan kaistalla käymistä sodasta on tulossa vaikuttava osoitus kuluineen sanonnan synkistä todellisuudesta.

Hamasin lokakuinen "Al-Aqsaan myrsky" on tarjonnut Israelin äärioikeistolle tilaisuuden toteuttaa vihdoin Suur-Israelin, johon kuuluvat palestiinalaisalueet Länsiranta ja Gaza. Nyt äärioikeisto on hallitsevassa asemassa Benjamin Netanjahun hallituksessa.

Netanjahun johtaman Likud-puolueen poliittiset ja ideologiset juuret ovat fasististen aatteiden värittämässä "revisionistisen sionismin" haaraassa, joka syntyi maailmansotien välisenä aikana.

1970-luvun alussa perustettu Likud on ajanut sionistista valtiota ja vuoden 1967 sodassa miehittyjen palestiinalaisalueiden liittämistä kokonaan Israeliin. Länsirannan ja Gazan kohtaloa koskevissa kysymyksissä Likud on jatkuvasti osoittautunut tyvänsionistisiksi ja sen liittolaisiksi ankarammiksi.

Netanjahu on johtanut Likudia 16 vuotta. Israel on koko sen ajan luvunut yhä kauemmas äärioikeudelle. Pääministeriksi Netanjahu palasi joulukuussa 2022 liittoutuneen kahden uskonnollista sionistista edustavan äärioikeistolaisen puolueen kanssa.

Hamar Ben Gurionin johtama Juutalainen voima (Otzma Yehudit) -puolue polveutuu suoraan juutalaisten herruutta ajaneen Meir Kahanan perustamasta Kakh-puolueesta, joka tavoitteli arabien väliä "siirtämistä" pois "Israelin mailta". Uskonollisen sionistisen puolueen johtaja Bezalet Smotrich nousi otsikoihin lokakuussa 2021, kun hän julkaisi Knessetin arabidustajien "Ben-Gurion" -tein virheen, kun hän ei vierahtanut työhön loppuun ja karkottanut teit vuonna 1948.

Israelin nykyistä hallitusta siis johtavat poliitikot, joiden tavoitteena on toteuttaa Suur-Israelin liittämällä palestiinalaisalueet ja karkottamalla niiden alkuperäinen väestö. Normaalitiloissa tällainen

hanke edellyttäisi pitkäaikaista prosessia, jonka onnistumisesta ei olisi takeita.

Al-Aqsaan myrsky tarjosi tilaisuuden

Tavoitteittensa edistämiseksi Israelin äärioikeisto tarvitsi erityisen merkityksellisen poliittisen tilanteen.

Tässä mielessä syyskuun 2001 iskujen ja Hamasin 7. lokakuuta toteuttaman operaation välinen analogia on erityisen relevantti. Netanjahu korostikin sitä Yhdysvaltain presidentti Joe Bidenille tämän solidaarisuusvierailun yhteydessä Israelissa 18. lokakuuta. Israelin koko äärioikeisto käytti Al-Aqsaan myrskyä väittömästi hyväkseen edistääkseen laajentumispoliittisia tavoitteita.

Israelin armeija ei selvästikään ollut valmistautunut Hamasin iskun mahdollisuuteen. Iskun ja 27. lokakuuta alkaneen maahyökkäyksen väliset kolme viikkoa käytettiin kuitenkin kaupunkitaajamien ankaraan pommitamiseen. Hintana oli valtava määrä kuolonuhreja palestiinalaisviilien puolella. Menehtyneistä suuri osa on väistämättä ollut lapsia.

Israelin hallituksen osoittama piittaamattomuus siviiliväestön kohtalon suhteen on leimannut myös 11. lokakuuta asetetun sota-neuvoston asennetta. Kärkeimmin sen ilmaisi Likud-puolueen "maailallinen" jäsen ja Netanjahun kilpailija, puolustusministeri Yoav Gallant, kun hän 9. lokakuuta ilmoitti määränneensä Gazan kaistalle täydellisen piirityksen ja perusteli päätöstään kuvaamalla vihollista "hmiseläimiksi".

Kolmen kohdan suunnitelma

Lokakuun 7. päivän jälkeen Israelin tiedusteluministeriö ryhtyi laatimaan suunnitelmaa Gazaan varten. Hanke valmistui 13. lokakuuta ja israelilainen protestisivusto Me-komit paljasti sen kaksi viikkoa myöhemmin. Suunnitelmassa esitettiin kolme mahdollisuutta:

(a) Gazan asukkaat jäävät Gazan kaistalle ja aluetta johtaa palestiinalaishallinto. (b) väestö jätetään evakuoita Rafahiin, jossa sijaitsee ainoa rajanylityspaikka Egyptiin. (c) Gazan asukkaat evakuoitetaan Egyptiin Siinain niemi-

©Mapcenter.com | OSMA.org

maalle.

Suunnitelmassa todetaan, että vaihtoehtojen (a) ja (b) merkittävänä puutteena on, ettei kumpikaan niistä pysty luomaan riittävää pitkän aikavälin "pelotevaikutusta".

Vaihtoehto (c) puolestaan "tulee pitkällä aikavälillä tuottamaan myönteisiä strategisia tuloksia Israelille". Sen katsotaan olevan "touttamiskelpoinen" edellyttäen, että "poliittisella tasolla" pysytään lujatahtoisina kansainvälisen painostuksen edessä ja onnistutaan takaamaan Israelille Yhdysvaltojen ja muiden sille myönteisten valtioiden tuki.

Tiedusteluministeriön ensisijaisiksi asettamassa kolmannessa vaihtoehdossa Gazan siviiliväestö siirretään pois taistelualueelta, minkä jälkeen heidät kuljetetaan Siinain Egyptiin.

Aluksi pakolaiset majoitetaan teltoihin. "Seuravassa vaiheessa perustetaan Gazan siviiliväestön humanitaarisen avun alue ja heidän asuttamisensa varatulle alueille Siinain pohjoisosaan oletetaan rakentaa kaupunkia." Rajan molemmiin puoliin perustetaan turvavyöhyke.

Suunnitelmassa kuvataan seuraavaksi, miten Gazan väestönsiirto on mahdollista toteuttaa. Siinä suositellaan ilmapommitusten keskittämistä Gazan pohjoisosaan samalla kun siviilit evakuoitetaan taistelualueelta. Pommitusten avulla valmistellaan reitti maahyökkäykselle, joka huipentuu koko Gazan erillisalueen valtaamiseen. Tällöin "on tärkeää pitää etelään johtavat tiet auki, jotta siviiliväestö voidaan evakuoita Rafahiin", jossa sijaitsee ainoa rajanylityspaikka Egyptiin. Tiedusteluministeriön suunnitelman valmistuspäivänä 13. lo-

Palestiinalaispakolaisia koulun pihamaalla Rafahissa Gazan kaistan eteläosajoulukuussa.

Yhdysvaltain presidentti Joe Biden ja Israelin pääministeri Benjamin Netanjahu tapasivat 18. lokakuuta Tel Avivissa.

kakuuta Israelin armeija antoi saman tien Gazan pohjoisosan väestölle kehutuksen ruveta siirtymään kohti etelää.

Financial Times kertoi 30. lokakuuta, että pääministeri Netanjahu oli lobannut Euroopan valtiota painostamaan Egyptiä, jotta se avaisi Gazan pakolaisille reitin Siinaihin. Ranska, Saksa ja Britannia olivat lehden mukaan pitäneet ajatusta epärealistisena, joskin se oli

saanut tukea joiltakin 26. ja 27. lokakuuta pidetyin Eurooppa-neuvoston osanottajilta.

Kairo vastustaa väestön siirtoa

Israelin tiedusteluministeriön mukaan Egypti olisi kansainvälisen oikeuden nojalla velvollinen sallimaan siviiliväestön saapumisen alueelleen. Vastineeksi yhteistyös-

Yhteistyöhön eurooppalaisten laatulehtien kanssa

Kaleva alkoi julkaista kahden eurooppalaisenlaatulehden Le Monde Diplomatiquen ja Novaja Gazetan journalistista aineistoa.

Kaleva poimii viikottain lehtien aineistosta niin maailman tapahtumia, arktista aluetta kuin Venäjän tilannetta käsitteleviä artikkeleita.

Pariisissa päämajaansa pitävän Le Monde Diplomatiquen journalismissa korostuu kriittisyys ja ajankohtaisten uutistapahtumien asiantunteva taustoitus.

Vuonna 1854 Le Monden sateenvarjon alle perustettu kuukausilehti ilmestyy 24 kielellä ympäri maailmaa ja sillä on yli

kaksi miljoonaa lukijaa. Suomen-painosta on julkaistu vuodesta 2007.

Novaja Gazeta on yksi harvoista edelleen ilmestyvistä riippumattomista venäläisistä sanomalehdistä. Lehti ilmestyy Latviassa Riiassa, koska presidentti Vladimir Putinin hallinto ajoi lehden maanpakoon Moskovasta syksyllä 2022.

Novaja Gazeta on ollut valtaa pitävien hampaissa pitkään. Neljä lehden toimittajaa on surmattu, tunnetuin heistä on Anna Politkovskaja.

Lehden pitkäaikainen päätoimittaja Dmitri Muratov sai Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 2021. •

Gilbert Achcarin Le Monde Diplomatique -lehden Gazasta kirjoittama juttu julkaistiin Kalevassa.

Suuri Journalistipalkinto Risto Pyykölle

Lapin Kansan toimittaja **Risto Pyykkö** palkittiin Suuri Journalistipalkinto -gaalassa vuoden alueellisen vaikuttajan palkinnolla. Palkinto tuli hänen porotaloudesta ja petovahinkokorvauksista kirjoittamistaan uutisista.

Palkintoperusteluissa Pyykköä kehu-

taan sitkeästä työstä rahankäytön epäselvyyksien ja seurauksien selvittelyssä. Jutut ovat vaikuttaneet laajasti porotalouteen ja ne ovat johtaneet petokorvauksia koskevan lainsäädännön muutoksiin.

Valtio maksoi vuosina 2016–2021 noin 40 miljoonaa euroa poronmistajille suurpe-

tojen aiheuttamista vahingoista.

”Pyykkö on selvittänyt, millaisia seurauksia suurista petovahinkokorvauksista on ollut Suomen suurpetopoliitikalle sekä suurpetojen tappamiseen myönnettyjen poikkeuslupien määrälle. Ennen Lapin Kansan juttuja aihetta ei juuri ollut käsi-

tely mediassa”, palkintoraati perustelee.

Uutisvinkki tuli poroelinkeinoon sisältä ja aihetta monipuolisesti käsittelevien juttujen julkaisu aloitettiin jo vuonna 2017.

Erittäin uhanalaisena ahma oli ollut täysin rauhoitettu 35 vuotta, kunnes valtio päätti sallia kahdeksan yksilön tappami-

Lapin Kansan toimittaja Risto Piyykkö puolisonsa Tatja Karvosen kanssa Presidentin Linnan punaisella matolla itsenäisyyspäivänä 2023

sen vuodessa poikkeusluvilla. Asetuksenmuutosta perusteltiin petovahinkojen jatkuvalla kasvulla.

”Suurin osa poromiehistä ei koskaan saa minkäänlaisia petokorvauksia. Vähitellen ammattikunnan sisälle oli syntynyt pieni joukko onnenonkijoita. He käyttivät hyväkseen tilannetta ja korvausjärjestelmää, joka nojasi lähes pelkästään yksilön moraaliiin.”

Porotalouden tuloista jo kolmannes tulee peto- ja liikennevahingoista. Se on johtanut epäoikeudenmukaiseen asetelmaan muun muassa verotuksessa. Vaikka petovahinkokorvauksia saa vain osa, elinkeinossa käytettävän ryhmäverotuksen vuoksi paliskunnan muutkin osakkaat maksavat niistä veroa.

”Julkisten varojen ja julkisen vallan käytön on oltava jämäkkää ja läpinäkyvää. Petokorvausasiassa näytti, että kumpikaan vaatimus ei toteutunut, vaan asioita hoidettiin julkisuudelta piilossa. Median tehtävänä on tehdä asioista läpinäkyviä, mutta tähän asiaan media ei ollut aiemmin juuri puuttunut”, kuvaili Risto Piyykkö asetelmaa.

Pyykkö teki aiheesta useita juttuja, joissa asiaa käsiteltiin useista eri näkökulmista. Palautetta tuli paljon.

”Elinkeinon sisältä tuli kritiikkiä, että mitä te näitä kaivelette. Mutta toi-

saalta sieltä nousi esiin myös huoli siitä, että korvauksilla kikkailu pilaa koko elinkeinon. Paras palkinto oli kuitenkin lukijoiden välitön ja suora palaute. He kiittivät rohkeudesta ja siitä, että asia oli tuotu julkisuuteen. Se antaa merkitystä työlle ja kannustaa jatkamaan.”

Pyykkö kiittää toimituksen johtoa siitä, että tuulensuoja on ollut kunnossa ja että hän on saanut riittävästi luottoa, tukea ja aikaa tekemiseensä.

”Vaikka palkinnon saajaksi nimetään yksi ihminen, taustalla on vahva yhdesä tekemisen henki ja monen ihmisen tekemä työ. Mukana ovat graafikko, valokuvaaja ja moni minua työssä eteenpäin auttanut sparraaja.”

Suuri Journalistipalkinto on jaettu vuodesta 2001 lähtien. Se on Suomen merkittävin journalismille vuosittain annettava tunnustus.

Palkinnot jaetaan viidessä kategoriassa: vuoden journalisti, vuoden juttu, vuoden journalistinen teko, vuoden pomo ja vuoden alueellinen vaikuttaja. •

Linkit juttuihin:

Paliskuntien puheenjohtaja ei hyväksy kikkailua korvauksilla: ”Tuleen ei saa jäädä makaamaan, vaan on etsittävä poisääsyä”

Ahmalla on iänikuinen maine peidoista pahimpana – mutta miksi Suomi maksaa sen tappamista poroista paljon kalliimmoin kuin Norja tai Ruotsi, joissa ahmoja on enemmän?

Tässä ovat Suomen parjatuimmat pronomistajat: Leo Juntunen ja Harri Kuvaja kertovat, mitä on muhkeiden pe-tokorvausten takana – ”Jokainen voi tulla vapaasti kokeilemaan”

Petovahinkoja tarkastavilla viranomaisilla on usein mahdollon tehtävä: ”Samana päivänä pitäisi olla Kutturassa ja Sevetissä”

Hossa-Irni ohitti korvauksissa jopa Käsivarren, jossa on ainakin viisi kertaa enemmän poroja – tilastot kertovat, miten vahingonkorvaukset elättävät osan paliskunnista

Palkintoja Kaleva Median lehdille

Suurilla Lehtipäivillä Koillissanomat ja Rantalakeus valittiin omista sarjoistaan vuoden parhaiksi paikallismedioista.

Koillissanomat oli mukana yli kaksi kertaa viikossa painettuina ilmestyvien lehtien sarjassa ja Rantalakeus kerran

viikossa ilmestyvien sarjassa. Iijokiseutu sijoittui kolmanneksi samassa sarjassa Rantalakeuden kanssa.

Kaleva Median kaupunkilehti Uusi Rovaniemi voitti Vuoden kaupunkilehti -kilpailun jo seitsemättä kertaa.

Vuoden paikallisjuttukilpailun ykkössarjan voitti Raahen Seudun toimittajan **Sari Jaatisen** ja valokuvaaja **Vesa Joensuun** reissu SSAB HYBRIT -pilottilaitokselle Luulajaan. Sarjassa arvioitiin tekstin, kuvan ja taiton koko-

naisuutta. Jutun taitosta vastasi **Maarit Lohtander**.

Juttukilpailussa Koillissanomat nappasi kolmannen sijan **Erkki Aholan** ja **Kaisa Vänskän** jutulla **Anu Pentikin** työpäivästä.

Kaupunkilehtien juttusarjassa kolmanneksi sijoittui Forum24:n Susanna Eksymä jutullaan Tuira620 herättelee sisäistä hulluutta. •

Hyvä tase ja vahva rahoitusasema

Uusi talousjohtaja **Pekka Kunnari** aloitti Kalevassa marraskuun 2023 lopussa. Hän katselee Kaleva Mediaa uusin ja kiinnostunein silmin.

”Ehdin elää vuoden 2023 tilikautta kaksi kuukautta. Tutustuin yhtiöön, sen liiketoimintaan, toimialaan ja organisaation. Pääsin kiinni siihen numeroavaruuteen ja -maailmaan, jossa yhtiö menee. Yhtiöllä on ammattitaitoinen taloushallinto, joka kyllä huolehtii kirjanpidon ja tilinpäätösraportoinnin. Siihen minun ei ole tarvinnut puuttua, paitsi mitä nyt on sparrailtu keskenämme.”

Kunnarin ammattitaitoa on katsoa Kaleva Mediaa numeroiden kautta.

”On silmiinpistävää, miten yhtiöllä on tosi hyvä ja vahva tase sekä hyvä rahoitusasema. Yhtiö on matkan varrella tehnyt isoja investointeja muun muassa painotiloihin, liiketoimintoihin, toimitiloihin ja muuhun vastaavaan. Ne on jo maksettu pois. Tokihan niitä sulatellaan edelleen poistojen kautta ja sillä tavalla ne luovat haasteen kannattavuuteen. Mutta tase itsessään on tosi hyvässä kuosissa, erityisen vahva eikä velkaakaan juuri paljon ole.”

Liikevaihto alenee vuosi vuodelta

Kun Kaleva Mediaa katsoo tuloslaskelman kautta, huomaa, että liikevaihto vuosi vuodelta alenee vähän.

”Se on pitempiaikainen trendi tässä yhtiössä, mutta sama kehitys suunta vaikuttaa myös koko toimialalla. Trendi jatkuu edelleen ja sitä kautta se luo

haasteen yhtiön kannattavuuteen: millä toimenpiteillä kannattavuus säilytetään ja miten sitä parannetaan.”

Kannattavuudelle on kuitenkin iso merkitys myös sillä, että yhtiön liike-toiminnan kassavirta on positiivinen.

”Siitä syntyy ja kertyy rahavarantoa, jolla investoinnit maksetaan, lainat lyhennetään, korot maksetaan ja osak-

keenomistajien sijoittamalle pääomalle maksetaan tuotto. Positiivinen kassavirta se polttoaine, mikä yhtiöllä täytyy olla. Koneet käyvät niin kauan, kun polttoainetta riittää.

Printti hiipuu, digin vauhti kiihtyy

Talousjohtaja tekee tiivistä yhteistyötä toimitusjohtajan ja johtoryhmän kanssa.

”Liikevaihdon laskun torppaaminen on esillä näissä keskusteluissa päivittäisellä agendalla. Pohdimme ja etsimme siihen erilaisia vaihtoehtoja. Taustalla vaikuttaa vielä jonkin aikaa pitkään jatkunut murros, jossa printti pienenee ja printin tuotot vähenevät. Kun printin lukijamäärät pienenevät, myös tilaustuotot laskevat ja mainos-

tulot vähenevät. Ilmoitusasiakkaat eivät ilmoita entiseen tapaan printissä, jota luetaan vähemmän.”

Siinä missä printti pienenee, digitaalisuus on kehittynyt jo pitempään ja kehittyä edelleen positiivisesti.

”Haasteena on, että digistä ei vielä saa niin paljon tuloja kuin printistä on saanut. Missä tulee se kohtaanto, että pystymme digillä korvaamaan printin alentuman? Murrosta jatkuu vielä jonkin aikaa, mutta uskon, että jossakin ajan hetkessä tämäkin tasaantuu.”

Digin vauhti hidastuvan printin rinnalla vain kiihtyy. ”Nuoriso ei printtiä juuri lue, vaan se kasvaa suoraan digitaalisuuteen. Se väestö joka tänään tilaa ja lukee printtiä, hiipuu ajan myötä pois. Näin se menee liiketoiminnallisesti.”

Tilapäiset häiriöt väistyvät

Kunnari muistuttaa, että Kaleva Media on hyvä sijoitussalkku. ”Sen tuotot ovat olleet oikein hyvät. Sijoitussalkun tuotto parantaa yhtiön kokonaisnettotulosta ja tekee siitä viime vuonna ihan hyvänkin tuloksen.”

Kaleva Media joutuu silti painimaan kannattavuuden kanssa ja hakemaan toimenpiteitä, joilla kannattavuutta voidaan säilyttää, parantaa ja kehittää.

”Ratkottavana on se, miten tehokkuutta pystytään kasvattamaan ja lisäämään sekä samalla säilytetään se laatu, mitä tämä talo on tehnyt jo iät ja ajat. Euro on kova konsultti. Se pa-

Kuva: Sami Rabinä

Talousjohtaja Pekka Kunnari

nee painetta ja pakottaa kehittämään toimintaa varsinkin tällaisen voimakkaan ja nopean murroksen aikana, jota nyt eletään.”

Yleinen inflaatiokehitys ja tietynlainen lama häiritsevät yhtiön toimintaa lyhyellä aikajänteellä ja luovat haastetta kannattavuudelle. Ne ovat kuitenkin tilapäisiä häiriöitä, jotka ennemmin tai myöhemmin häviävät.

Murroksesta huolimatta Kunnari suhtautuu luottavaisesti yhtiön tulevaisuuteen. ”Murrokset ja epäjatkuvuuskohdat han luovat myös aina mahdollisuuksia. Ken osaa sen hyödyntää, iskeä oikeaan paikkaan ja olla oikealla tavalla rohkea, monesti voittaa pelin.”

Kunnaria on aina kiinnostanut Kaleva brändinä ja yhtiönä sekä lehtipuoli toimialana. Toimialan vaihto Bittiumista Kaleva Mediaan on tuonut hänelle

paljon uutta virtaa.

”Joka aamu hyrisen tyytyväisyyttä, että pääsen taas miettimään ja opiskelemaan uutta toimialaa. Talousasiathan ovat sikäli samanlaisia yhtiöstä riippumatta. Minua kiinnostaa toimialan logiikka, mihin suuntaan se menee ja mikä on meidän asemamme ja roolimme siinä. Sekin on hyvin kiinnostavaa, millainen on meidän tuleva strategiamme.” •

Tietoturva parani valvonta- ja hallintapalvelulla

Kaleva Media paransi konsernin tietoturvaa ottamalla vuonna 2023 käyttöön uuden valvonta- ja hallintapalvelun.

”Palvelussa ylläpidetään ja valvotaan keskitetyksi Kaleva Median pilvipalveluita niin, että siellä on kaikki kunnossa ja tietoturvapäivitykset tehdään ajallaan. Valvontapalvelussa seurataan tapahtumia, kaikki normaalia poikkeava toiminta havaitaan ja siihen puututaan heti. Normaalia poikkeavaa ovat esimerkiksi epänormaalit kirjautumiset tai se, että keskitetysti yritetään murtaa jotakin tiettyä palvelua tai tunnusta”, kertoo ICT-palvelupäällikkö **Mika Marjamaa** Kaleva Median Kehityksestä.

Hän raportoi konsernin hallitukselle säännöllisesti konsernin tietoturvasta.

”Raportoin siitä, missä tietoturvan näkökulmasta konsernissa mennään, missä on kehitetty ja missä meidän pitäisi pystyä parantamaan toimintaamme. Tietoturvasta pidetään Kaleva Mediassa nyt aivan toisella tasolla huolta, mikä on äärimmäisen hyvä asia kokonaisuudessaan.”

Tietoturva vaatii tarkkuutta

Venäjän hyökkäys Ukrainaan, Suomen Nato-jäsenyys ja lopulta koko poliittisen tilanteen muutos aiheutti Suomessa aika paljon liikehdintää tietoturvan osalta.

”Traficom lähetti huoltovarmuusyhtiöille paimenkirjeet, että olisi aika hoitaa tietoturva-asiat kuntoon. Sen jälkeen mekin olemme tehneet huomattavia parannuksia tietoturvaan monella tasolla. Olemme tehneet verkkoliikenteen suojaukseen ja valvontaan lisää kiristyksiä. Sähköpostien seurantaan ja työasemien valvontaan on tehty huomattavan paljon lisää parannuk-

sia”, Marjamaa listaa.

Tietoturva on loputon kilpajuoksu, jossa suojautumista yrittävät yritykset ovat aina pikkuisen jäljessä, Marjamaa luonnehtii. Yritykset pyrkivät löytämään aina uudet asiat, joita pitäisi kehittää ja pystyä paikkaamaan.

”Meidän työntekijämme voivat luottaa siihen, että meillä on taustalla todella hyvät suojausmenetelmät ja tietoturva kunnossa. Suurin osa haittaohjelmista tulee taloon sisälle sähköpostin kautta ja niiden osalta vaaditaan jokaiselta huolellisuutta. Sähköpostihuijaukset pystyi ennen erottamaan huonosta kielestä, nyt huijausten kirjoitusasu on parantunut. Sähköpostin lähettäjä on hirveän helppo väärentää. Jos epäilee sähköpostin aitoutta, sen voi varmistaa helpoiten soittamalla lähettäjäälle.”

Luotettava kumppani

Julkisuudessa uutisoidut isot tietomurrot ovat varoittavia esimerkkejä yrityksille. Eräs tietomurto tehtiin sähköpostin huijausviestillä, jonka kautta ladatulla haittaohjelmalla yrityksen tuotanto- ja logistiikkajärjestelmät oli kryptattu kokonaan.

Vuoden 2022 lopulla tehdystä tietomurrosta koitui yhtiölle isot taloudellisesti menetykset. Myös tietomurron selvitystyö ja järjestelmien uudelleen rakentaminen maksoi yritykselle paljon.

”Rahallinen menetys on suuri, mutta maineen ja luottamuksen saama kolaus on vielä suurempi. Sen paikkaaminen vie aikaa ja rahaa. Kaleva Mediassa tietoturvan merkitys on nostettu uudelle tasolle, koska haluamme tietoturvan kautta olla luotettava kumppani lukijaillemme ja asiakkaillemme”, Marjamaa tiivistää. •

ICT-palvelupäällikkö
Mika Marjamaa.

Henkilokuva: Sami Rabinä

Medialiiketoiminnan operatiivinen johtaja Niiles Nousuniemi.

Kaleva Mediasta tuli alan edelläkävijä

Sisältö ensin -projekti hallitsi viime vuonna tekemistä monella rintamalla. Kehityksen puolella projekti on näkynyt jokaisen työssä.

”Olemme kehittäneet Lorien-julkaisujärjestelmään toimituksen suunnittelutyökaluja ja ottaneet taitto-ohjelma Aptoman käyttöön. Olemme kehittäneet mainosaineiston työnkulkua niin, että mainosisältökin kulkee Lorienin kautta Aptomaan ja sitä kautta edelleen lehteen”, kertoo medialiiketoiminnan operatiivinen johtaja **Niiles Nousuniemi**.

Alkuvuodesta mainosaineistoon liittynyt kehitystyö oli vielä oma erillinen kokonaisuutensa, mutta projektin edetessä muutoksen huomattiin koskevan koko medialiiketoimintaa ja olevan lopulta kohtuullisen iso asia.

”Organisatorisestakin näkökulmasta se on ollut aivan erinomainen hanke, koska se on yhdistänyt kuluttaja- ja yrityspalveluita yhä enemmän Medialiiketoiminnaksi. Se on ollut iso puserrus”, Nousuniemi arvioi.

Yhteinen ponnistus ja iso onnistuminen

Kehityksen puolella Sisältö ensin -projektiryhmässä on ollut mukana noin 10 henkilöä.

”Työtä on ollut paljon, kun medialiiketoiminnan järjestelmät on uudistettu suurelta osin, on kuultu käyttäjiä matkan varrella, järjestetty opastukset ja käyttöönotot. Kokonaisuudessaan tämä on ollut iso ja yhteinen ponnistus.”

Mutta tehty työ on tuottanut tulosta.

”Olemme erittäin tyytyväisiä siihen, mitä

olemme saaneet aikaiseksi. Olemme kehitystyössä päässeet hyvin lähelle sitä näkyvää, jota lähdettiin piirtämään ja visioimaan aivan suunnittelun aluksi.”

Kaleva Mediasta haetaan nyt oppia

Suomalaisessa mediakentässä Sisältö ensin -projekti nosti Kaleva Median edelläkävijän rooliin. Se näkyy kiinnostuksessa, joka muissa mediataloissa kohdistuu nyt Kaleva Mediaan.

”Lähes kaikista sanomalehtitaloista on käyty opintomatalla katsomassa, mitä me olemme tehneet. Lisäksi Sisältö ensin -toimintamalliamme on esitelty Suurilla Lehtipäivillä. Kiinnostus meitä kohtaan on suuri, koska monessa talossa parhaillaan mietitään niitä asioita, joita olemme Sisältö ensin -projektissa ratkaisseet.”

Sisältö ensin -projekti tuotti tekniset alustat ja toimintamallin, joka edustaa digitaalisen aikakauden julkaisujärjestelmää. Se saattaisi olla kaupallistettavissa myös muiden mediatalojen käyttöön.

”Sitä ennen meidän on vain varmistettava, että kaupallistaminen olisi Kaleva Medialle purje eikä ankkuri”, Nousuniemi muotoilee

Dataa, automaatiota ja tekoälyä

Syksyllä alkoi markkinoinnin automaation uu-

distaminen, jonka avulla pyritään ymmärtämään yleisöä nykyistä paremmin kerätyn datan ja tiedon perusteella.

”Se mahdollistaa henkilökohtaisemman ja paremmin hetkeen osuvan markkinointi- tai asiakashoidollisen viestinnän. Esimerkiksi jakeluhäiriöstä pystymme kertomaan suoraan juuri niille asiakkaille, joita ongelma koskee.”

Maksumuuriteknologioiden hyödyntämisessä Kehityksellä on ollut iso rooli.

”Maksumuurien kehityksessä tapahtuu samaa kuin markkinoinnin automaatiossa. Siinä kyetään datan avulla entistä henkilökohtaisempaan ja dynamisempaan viestintään.”

Kehitys on tekoälyn suhteen valppaasti heireillä ja tutkii sen tarjoamia mahdollisuuksia. ”Viime vuonna saimme Media-alan tutkimussäätiöltä rahoitusta tekoälyn hyödyntämiseen sisällöntuotannossa. Vuoden varrella kokeilimme, miten generatiivista tekoälyä voi hyödyntää toimituksissa tai myynnissä. Kokeilut ovat tärkeitä siksi, että vielä ei ole muodostunut kirkasta kuvaa tekoälyn vaikutuksista.”

LIIKETOIMINTOJEN VUOSI 2023

Myynnin vuosi oli haastava

Asiakasyritysten inflaatio- ja kassavirtahaasteet alkoivat näkyä myös meillä.

Kaleva Mediassa sopeutettiin toimintaa heti alkuvuodesta muutosten vuorokaudissa, jotka koskivat myös yrityspalvelujen henkilöstöä. Alkuvuosi meni hyvin huhtikuulle asti onnistuneen eduskunta-vaalivaiheen ansiosta. Myös ystävänpäivän kampanjamyyni onnistui.

”Kesällä inflaatio- ja kassavirtahaasteet alkoivat näkyä asiakasyrityksissä ja sitä kautta myös meillä, kun asiakkaat pistivät loppuvuoden media- ja markkinointibudjettejansa uusiksi”, tiivistää yrityspalveluiden johtaja **Heidi Kananen**.

Markkinointitoimisto vuoden isoin muutos

Vuoden iso muutos oli markkinointitoimisto Kolmannen Polven perustaminen. Markkinointitoimistomme mukaan emme ole riittävästi onnistuneet asiakkaiden silmissä vahvistamaan mielikuvaa osaamisestamme kokonaisvaltaisena markkinoinnin kumppanina emmekä toisaalta lisäämään tunnettuuttamme laajentuneen mediapalvelutarjonnan osalta. Markkinointitoimisto päätettiin eriyttää omaksi yhtiökseen ja Kolmas Polvi syntyi huhtikuun alussa.

Siihen asti sama myynnin henkilöstö oli myynyt koko palvelutarjoamaa markkinointipalveluista mediapalveluihin ja kaikkia Kaleva Median mainonnan ratkaisuja. Huhtikuun alusta Kaleva365 Oy:n myynnin vastuualueeksi tarkennettiin mediatalon kaikkien medioiden printti- ja verkkomediat, display sekä ulko- ja radiomainonta.

”Markkinoinnin ja median kenttä on monialainen ja vaatii monen erityisalan syvää osaamista. Näiden palvelujen eriyttäminen on myös selkiyttänyt Kaleva Median roolia mediatalona ja Kolmannen Polven roolia markkinointitoimistona.”

Monikanavaisuus lisää asiakkaan näkyvyyttä

Myynnin vuodessa korostui monikanavaisuus. Asiakkaalle tarjotaan näkyvyyttä useammalla mediakanavalla, koska se on vaikuttavampaa.

”Kun asiakas haluaa tavoittaa Oulun alueen ihmiset, meillä on

tarjota samaan pakettiin esimerkiksi ulkonäyttöjä, radiomainontaa ja kaupunkilehden mainontaa. Mitä monikanavaisempaa pakettia asiakas ostaa, sitä edullisempi on kanavakohtainen hinta.”

”Olemme jatkaneet myös säännöllisesti asiakastilaisuuksien, kuten Kasvuherätysten, järjestämistä. Haluamme olla aktiivinen toimija ja näkyvä kumppani asiakkaillemme. Oma viestintämme on kehitetty niin, että korostamme omaa asiantunteutumamme asiakasta auttaen.

Monikanavaisuuden kautta on vahvistettu erityisesti radio- ja ulkomainontaa. Displayn puolelle on tuotu lisää bundlaus-tuotteita, mikä tarkoittaa, että printtimainos näkyy myös verkkomediassa tavoittaen kokonaisuutena laajemmän yleisön. Natiivimainonnan vaikuttavuutta on myös kehitetty monikanavaisempaan suuntaan niin, että diginatiivin kylkeen on tuotu tarjolle edullisempi printtinatiivi.

”Kassavirtojen pienentyminen sai asiakkaat vaihtamaan pienempiin mainoskokoihin tai edullisempiin mainospaikkoihin. Olemme asiakkaan kumppanina niin, että asiakkaan mainonta ei tyrehtyisi kokonaan. Etsimme asiakkaalle heille parhaimman ratkaisun jokaiseen budjettiin sopivaksi.”

Toimintaa, palveluita ja tuotteita on kehitetty

”Olemme kehittäneet toimintaamme, palveluitamme ja tuotteitamme vastaamaan kilpailu- ja asiakastarpeeseen. Raportoinnin kehittäminen on myös tärkeää. Markkinoinnin automaatioita hyödynnetään yhä enemmän myynnin tukena ja tuotannoissa on tehostettu palveluprosesseja muun muassa automaatiotaiton käyttöönoton myötä. Tekoälytyökaluja opetellaan hyödyntämään arjessa, jotta osaamme tehdä entistä fiksummin asioita.”

Kananen kiittää yrityspalvelujen henkilöstöä oikeanlaisesta asenteesta ja kunnianhimmasta.

”Henkilöstö on löytänyt vahvan taisteluasenteen. Positiivinen draivi on pysynyt päällä ja sillä on tosi iso merkitys siihen, miten me pärjäämme ja pääsemme yli vaikeista ajoista yhdessä asiakkaiden kanssa. Se on iso ja hieno asia.” •

Kolmas Polvi aloitti vahvasti

Markkinointitoimisto Kolmas Polvi aloitti 1.4.2023. Se teki vahvan alun ja ylitti budjetin, mikä on erinomainen ensimmäisen vuoden saavutus. Kannattavuudessa jäi vielä parannettavaa vuoteen 2024.

Toimitusjohtaja **Anna Kärävä** pohti huolella, mitä uutta Kolmas Polvi tuo kilpailtuun markkinaan.

”Markkinaa tutkiessa huomasimme, että Suomesta puuttuu markkinointitoimisto, joka tekee paikallisuudesta merkityksellistä asiakkaille. Paikallisuus on globaali trendi, joka odotti hyödyntämistä. Ihmiset suosivat lähellä tuotettuja tuotteita ja palveluita. Ja vaikka tuote ei olisikaan paikallisesti tuotettu, sen pitää olla paikallisesti haluttu. Me haluamme tehdä paikallisuudesta markkinoinnin uuden supervoiman. Lisäksi paikallisuus on aina ollut Kaleva Median DNA:ssa. Paikallistamisen positio oli luonteva ja muista toimistoista erottuva.”

Paikallisuus on paitsi alueellista, myös kulttuurista ja sosiaalista läheisyyttä ihmisiin.

”Kehitimme oman tutkimustyökalun, jonka avulla toimiston lupauksen ‘jokapaikan paikallisuuden’ pystyy lunastamaan niin Turussa, Rovaniemellä kuin Oulussakin. Sen avulla voimme selvittää yrityksen brändin veto- ja erotteluvoiman halutussa kohderyhmässä missä päin Suomea tahansa suhteessa kilpailijoihin”, Kärävä kertoo.

Kolmas Polvi tunnetaan jo Oulussa ja pohjoisessa laueamminkin.

”Meidät on otettu hyvin vastaan ja on ollut helppoa päästä puheisiin potentiaalisten asiakkaiden kanssa.”

Luovilla ratkaisuilla Kolmas Polvi tuo lisäarvoa asiakkailleen asioissa, joihin yrityksellä ei ole omaa osaamista. Kolmas Polvi saa yrityksen markkinointisuunnitelmat ja tavoitteet elämään, maistumaan ja tuntumaan niin, että asiakkaatkin ymmärtävät yrityksen viestin. On meidän ammattitaitoamme tehdä brändeistä asiakkaille relevantteja ja erottelevia.”

Poikkeuksellinen markkinatoimisto

Ensimmäisen toimintavuotensa aikana Kolmas Polvi on onnistunut tekemän vaikutuksen. ”Minulle on kehuttu rohkeutta, jolla hankalaan markkinatilanteeseen polkaistiin pystyyn uusi markkinointitoimisto. Olemme onnistuneet tekemään paljon hyviä töitä, joissa luovuutemme loistaa.”

Ensimmäisen vuoden onnistumisista Kärävä nostaa esiin Limingantullin Kierrätyskeskus Likken, Ranua Resortin, koko Kaleva Median markkinoinnin, Taigan, Kuusamon vuokratilojen brändi- ja markkinointitoimenpiteet sekä Pohjois-Pohjanmaan yrittäjäviikolle tehdyn Pohjat-konseptoinnin.

Kolmannen Polven metodi eli paikallissymmärrys – näkemys – teot on markkinointitoimiston kaiken tekemisen punainen lanka, joka johtaa aina paikallissymmärryksestä näkemys kautta luoviin teoihin.

”Teemme työtämme tosissamme, muttemme vakavis-

samme. Näkemyksellinen luovuus on meidän juttumme.”

22 työntekijän voimalla Kolmas polvi on valtakunnallisesti työntekijämäärältään isohko markkinointitoimisto ja sillä on laaja repertuaari.

”Meillä on tutkimukset, näkemyksellisyys, luova suunnittelu, sisältömarkkinointi ja digimarkkinointi. Vaikuttajamarkkinointiin ja PR-palveluihin saamme apua Indieplaces-ta. Kun hyvään mediasuunnitelmaan sisältyy vielä Kaleva Median ratkaisut, huomataan, että yhdessä Kaleva Median kanssa Kolmas Polvi on aivan poikkeuksellinen markkinointitoimisto.”

Ketteryyden kulttuurinmuutos

Kolmanteen Polveen liittyy myös ketteryyden kulttuurinmuutos. Isossa organisaatiossa johdetaan liiketoimintayksiköitä, edetään usein hitaasti, perustetaan työryhmä ja annetaan projekteille puolen vuoden aikataulu. Pienessä markkinointitoimistossa asiat etenevät sukkelammin.

”Me olemme pieni organisaatio ja ketteryyden on oltava meidän DNA:ssa. Jos joku asia ei toimi, muutamme sen heti. Jos joku asia pelittää hyvin, painamme kaasua. Opimme, kehitymme ja toimimme nopeasti. Tuotteistamme asiakkaiden tarpeiden mukaan.”

Kolmannen Polven ydinstrategia on tuottaa asiakkaalle parasta mahdollista paikallista massasta erottuvaa markkinointia.

”Se on meidän toimintamme ydintä, siitä ei luovuta. Asiakkuuksien eteen pitää tehdä paljon töitä. Ehkäpä sekin on sitä uutta kulttuuria, että jotain saadakseen pitää tehdä kovasti töitä, mutta hyvällä fiiliksellä ja rennolla meiningillä.”

Kasvua ja liiketoimintaälyä

Kärävä arvioi, että Kolmannen Polven liikevaihto voi kasvaa 2 miljoonaan euroon pohjoisessa nopeastikin. Siitä eteenpäin tarvitaan lisää pohtimista: pysytäänkö alueella, haetaanko uutta tarjoamaa, onko mahdollisuus kasvaa yritysjärjestelyin jne. Näitä asioita pohditaan nyt Kaleva Median uutta strategiaa tehtäessä.

”Kovin paljon tuota isommaksi ei pohjoisessa voi kasvaa puhtaasti markkinointitoimistona.”

Kärävä suhtautuu tulevaisuuteen luottavaisesti.

”Huonoinakin aikoina aina joku pärjää ja haluan, että juuri Kolmas Polvi pärjää. Pitää olla liiketoimintaälyä ja pitää nähdä ne paikat, jolloin on osattava ja oltava rohkeutta tehdä oikeita siirtoja.”

Toisen toimintavuoden tavoitteena on saada Kolmas Polvi kannattavaksi.

”Pohjoisessa missionamme on, että minkään yrityksen ei tarvitse hakea markkinointitoimistopalveluja etelästä. Me haluamme olla pohjoisen luovin markkinoinnin strateginen kumppani, niin varteenotettava ja uskottava toimija, että asiakkaiden ei tarvitse lähteä merta edemmäksi kalaan. •

Kaleva Media osti Botnia Printin

Vuoden 2023 viimeisenä arkipäivänä Kaleva Media osti Hilla Groupilta Botnia Printin osakekannan. Kaupassa siirtyi Kaleva Medialle Kokkolan ja Kajaanin painolaitokset, joista jälkimmäinen lakkautettiin myöhemmin. Tieto kaupasta julkistettiin tammikuun puolella.

Kauppa vahvisti Kaleva Median aseman Pohjois-Suomen johtavana sanomalehtien painajana, kun Hilla Groupin sanomalehdet jatkoivat Botnia Printin asiakkaina.

”Tätä kauppaa valmisteltiin huolel-

lisesti useamman vuoden ajan. Neuvotteluprosessi oli pitkä ja sopimusta viilattiin aivan viimeisiin päiviin asti ennen allekirjoitusta”, paino- ja jakelujohtaja **Janne Koski** kertoo.

Hän pitää kauppaa erittäin tärkeänä, sillä sen avulla pystytään säilyttämään lehtipainon tuotantotehokkuutta vuosiksi eteenpäin.

”Näin turvaamme sen, että printtilehti pystytään painamaan kustannustehokkaasti myös tulevina vuosina.”

Painon kannattavuutta saadaan pa-

rannettua, kun Oulun ja Kokkolan painoyksiköiden työkuorma paranee.

”Erityisesti Ouluun siirtyy nyt painettavaksi paljon tuotteita. Kaupan myötä saimme myös uutta oppia ja erittäin hyvää osaamista taloon. Botnia Printillä on erittäin hyvä maine asiakaskentässä ja sitä pyritään hyödyntämään, kun haemme voimakkaammin uusia asiakkaita painotoimintaan.”

Viikonlopun vuoroihin iso muutos

Vuoden suurin muutos painossa oli Ka-

levan sunnuntain printtilehden lakkauttaminen.

”Se vaikutti sekä painoon että jakeleluun. Painon puolella työvuorokierto muuttui, kun lauontain työvuoro jäi kokonaan pois. Jakelun puolella taas sunnuntapäivän jakelu päättyi kokonaan.”

Sunnuntain Kalevan lakkauttamisesta tuli kustannussäästöjä. ”Muutos meni pääsääntöisesti hyvin, kun painohenkilöstön kanssa löydettiin hyvä yhteisymmärrys. Jakelun puolella vastaava toimintamalli oli jo tuttu Lapin puolelta.”

Janne Koski huomauttaa, että ajoitus oli tässä muutoksessa tärkeä.

”Lukijoilta löytyi ymmärrystä siihen, että kun taloudellinen tilanne on huono kaikilla, myös Kaleva Media joutuu etsimään säästöjä.”

Painon vuosi 2023 oli hyvin normaali niin, että sen aikana ei tullut uusia painoasiakkaita, mutta ei koettu myöskään asiakasmenetyksiä.

”Paperin hinta laski koko viime vuoden, mutta siitä huolimatta vuoden keskihinta jäi korkeammaksi kuin se oli vuonna 2022. Vaikka paperin hinta on jatkanut laskuaan, se on vieläkin korkealla takavuosien hintaan verrattuna.”

Painopaperin saatavuus on ollut hyvä.

”Aloitimme toukokuussa 2023 yhteistyön uuden paperitoimittajan kanssa. Viime vuonna Stora Enson Hylten paperitehtaan ostanut ruotsalainen Hylte Paper toimittaa meille painopaperin, joka valmistetaan Storan vanhoilla koneilla ja on oikein hyvälaatuista.”

Jakeluun lisää kannattavuutta

Jakelun puolella on tehty muutoksia, joilla pyritään takaamaan toiminnan kannattavuutta.

”Olemme tehneet jakelussa paljon piirimuutoksia ja varhaisjakelualueiden rajauksia Raahen, Rovaniemen ja Meri-Lapin alueella. Alueita muutettiin paitsi vastaamaan työmäärältään enemmän toisiaan ja toisaalta siitä näkökulmasta, että jakelua tehdään siellä, missä se on kannattavaa. Sivualueita on jouduttu sulkemaan varhaisjakelulta ja heikentämään palvelutasoa syrjemmässä asuvilta asiakkailta. Postin arkipäivinä hoitamia sivukylien erillisiä reittejä on hoidettu lauontaisiin, mutta niillä viikonloppulehtien toimittamisia on lopetettu ja lehdet on siirretty maanantain päiväkantoon.”

Samalla kun sunnuntain Kalevan jakelu lopetettiin, muutettiin Oulun alueella varajakajamallia.

”Saimme Ouluun uusia varajakajia, mikä paransi jakamisen laatua huomattavasti. Varajakajien avulla saamme poissaolotilanteisiin nyt hyvin tekijöitä, kun löysimme erinomaiset tekijät varajakajiksi. He ovat hoitaneet työssä hyvin.”

Jakelussa on otettu esimerkiksi Raahessa käyttöön noutolaatit.

”Se helpottaa ja nopeuttaa jakajan työtä. Hänen ei tarvitse kiertää lehtien kanssa koko kerrostaloa, vaan hän voi jättää Raahelaisen noutolaatikkoon. Sieltä asukkaat voivat noutaa kaupunkilehden oman tarpeensa mukaan. Olemme saaneet noutolaatikoista hyviä kokemuksia ja olemme mahdollisesti laajentamassa tätä käytäntöä esimerkiksi Rovaniemelle.”

Raahessa ja Oulussa on kokeiltu Skick-sähköpotkukelkkaa jakelun apuvälineenä. Kätevästi liikuteltava laite liikkuu myös lumella jalaksiin inte-

Skickpotkukelkkaa on todettu hyväksi apuvälineeksi, joka nopeuttaa ja helpottaa jakajien työtä. Nyt harkitaan Skickin käytön laajentamista entisestään

groitujen suksien avulla.

”Se on käytössä todettu hyväksi apuvälineeksi, joka nopeuttaa ja helpottaa jakajien työtä. Nyt harkitsemme Skickin käytön laajentamista vielä entisestään.”

Isompia paketteja varhaisjakelussa

Jakelu-yhtiö Suomen kautta Kaleva Media alettiin marraskuussa jakaa osoitteellisia isomman pakettikoon tuotteita,

jotka eivät mahdu postiluukkuun.

”Isommat paketit pakataan muovipussiin ja huomaamattomasti jätetään kourusta roikkumaan asiakkaan postilaatikon ulkopuolelle tai kerrostalossa asiakkaan ovenkahvaan. Tällä jakelulla pyritään kasvattamaan varhaisjakelussa pakettijakelun volyyymiä.”

Kuriiripalvelu Budbee vetää hyvin ja sen kasvu jatkui edelleen vuonna

2023. Budbee hoitaa pikajakelua Oulun lisäksi myös Kuopiossa, Vaasassa ja Seinäjoella.

”Kaupungit ovat pysyneet samana, mutta kaupunkien sisällä Budbeen jakelualueet ovat laajentuneet. Esimerkiksi Oulussa olemme saaneet uusia talouksia mukaan uusille postinumeroalueille muun muassa Haukiputaan suunnalle.” •

Radio Kalevalle valettiin pitävää kivijalkaa

Radio Kalevan toisena vuotena kanavan toiminnalle rakennettiin pitävää kivijalkaa.

”Lähetystoiminnan arjen palikat ovat nyt kohdillaan ja kanavan arki rullaa sujuvasti. Radio Kalevan sisältöä on kehitetty, lähetysaikaa ja kuuluvuusaluetta on laajennettu ja myynnin kanssa on kehitetty kanavan kaupallista puolta. Toivon, että kaikki tämä tuottaa tulosta ja auttaa Radio Kalevan eteenpäin. Itse toivoisin, että tulosta tulisi nopeasti, mutta radiokanavan parustaminen on enemmän maraton kuin satasen juoksu”, päätoimittaja **Sini Salmirinne** naurahtaa.

Kun hän perusti Radio Kalevan tyhjässä vuonna 2022, hän sai olla radiopuolen pioneeri Kaleva Mediassa.

”Mediatalo on täynnä alansa osaavia ammattilaisia, mutta eihän täällä kukaan radion perustamisesta, tekemisestä tai myymisestä mitään tienänyt. Kaikilla näillä rintamilla meillä on ollut iso opetteleminen.”

Toisen toimintavuoden merkittävin asia on ollut se, että radion työntäyteinen arki on saatu pyörimään olemassa olevilla resursseilla. Toimitus

vakiintui vuoden 2023 aikana niin, että siellä työskentelee **Ville Muikkula** ja kaksikko tuotantopuolella auttaa freelancer **Heli Koppelo**.

Kanava löysi oman identiteettinsä

Radio Kaleva on toisen toimintavuotensa aikana löytänyt oman linjansa ja identiteettinsä.

”Olemme alkaneet selvästi tunnistamaan, mikä kuullostaa meiltä ja miltä kuullostaa Radio Kaleva. Olemme löytäneet linjan siihen, miten me teemme asiat ja tuon linjan pohjalta osaamme sujuvasti tehdä kanavan arjen ratkaisut.”

Kanavalla ensimmäisestä toimintavuodesta asti pyörinut jääkiekkostudio Lämäri koki vuonna 2023 pienen renessanssin, kun ohjelma uudistui hieman. Kanavan pitkäikäisimpänä erikoisohjelmiana Lämäri sai rinnalleen myös uusia tulokkaita.

”Viime vuonna perustettiin meidän hyvänmielen levyraatiohjelma Rapakari Records. Kanavan oma radiopsykologi **Jussi Tukiainen** taas aloitti Tukiaisen Tukiaseaman, joka vastaa kuuntelijoiden pieniin suuriin kysymyksiin.”

Lähetykset laajenivat viikonloppuun,

”Loppuvuodesta oli jo hyviä merkkejä ja nyt myynti on jo aivan eri tasolla. Olemme ottamassa oikeaa harppausta eteenpäin.”

Sini Salmirinne, päätoimittaja

kun lauantain aamupäivinä aloitti uutena ohjelmana Laturi.

Myös kuuluvuusalue on kasvanut. Radio Kaleva ponnisti liikkeelle Oulun seudulta ja Raahen seudulta. Nyt kanavaa voi kuunnella radiosta alueella, joka ylittää Raahesta Kemiin, Oulusta Kuusamoon ja vielä Rovaniemen seudulle. Nettiradiota voi kuunnella kaikkialla.

Kiireettömiä keskusteluja, kiinnostavia henkilöitä

Kohtaamisia, keskustelua ja käsinpömittua musiikkia. Näihin kolmeen saanaan Salmirinne kiteyttää Radio Kalevan olemuksen.

”Kohtaamiset ja keskustelut syntyvät, kun kutsumme studioon kiinnostavia vieraita kertomaan kiireettä oman tarinansa, puhumaan omasta osaami-

sestaan tai kiinnostuksensa kohteena olevasta ilmiöstä. Pitkillä ja rauhallisilla kohtaamisilla Radio Kaleva erottuu muista kaupallisista radiokanavista, joiden haastattelut ovat usein nopeita ja informatiivisia 5–10 minuutin vierailuja. Meidän haastattelumme ehkä seilaavat enemmän podcast-maailman ja valtavirtaradion välimaastossa.”

Salmirinne toivoo, että tietynlainen käsityöläisyys ja artesaanisuus kuuluivat kanavalla.

”Se tulee vahvasti myös meidän musiikkilinjamme kautta. Musiikkilinjamme on toisaalta tietoinen riskinotto, mutta se on myös erottumista muista kanavista. Olemme rakentaneet kanavan musiikkikirjaston, jota me itse myös kehitämme. Me itse mietimme, mihin biiseihin ja musiikkiin me uskomme ja

mihin emme.”

Radion mediamyyntiin ryhtiä

Toimiva mediamyynti on kaupallisen radiokanavan perusasia, jolla taataan radion olemassaolo.

”Minna Leuanniemi aloitti radiomyynnin vastuuhenkilönä. Hän on tuonut mukanaan valtavasti ryhtiä ja kehitystyötä myyntiin. Hänen roolinsa on ollut todella merkittävä, kun hän on vienyt tietoa eteenpäin myynnin henkilöille ja hän auttanut hinnoittelussa.”

Myynnin organisoitumisen tulokset alkoivat näkyä syksyn aikana.

”Loppuvuodesta oli jo hyviä merkkejä ja nyt myynti on jo aivan eri tasolla. Olemme ottamassa oikeaa harppausta eteenpäin.” •

HALLINTO JA TOIMINTAKERTOMUS

Pekka Väisänen
KTM, liiketoimintajohtaja
(DNA), jäsen v. 2017,
puheenjohtaja v. 2022 alkaen

Carita Antell
KTM, varapuheenjohtaja,
jäsen vuodesta 1997

Kalle Korkeakivi
eMBA, HHJ, jäsen
vuodesta 1999

Antti-Pekka Jauho
Professori, jäsen
vuodesta 2000

Jarkko Nordlund
KTM, johtaja (Veikkaus)
jäsen vuodesta 2020

Mika Rytty
Toimitusjohtaja (Kontio-
tuote), jäsen vuodesta 2022

JOHTORYHMÄ

Juha Laakkonen

Toimitusjohtaja, Tshekin
tasavallan kunniakonsuli

Niiles Nousuniemi

Operatiivinen johtaja, COO

Antti Kokkonen

Päätoimittaja, Kaleva

Janne Koski

Paino ja Jakelu -johtaja

Heidi Kananen

Johtaja, Yritysassiakkaat
ja -palvelut

Petri Karjalainen

Johtaja, Kuluttaja-asiakkaat

Pekka Kunnari

Talousjohtaja

VUOSI 2023 LYHYESTI

Vuoden 2023 alku oli eduskuntavaalien siivittämänä positiivinen, mutta loppuvuotta häiritsi etenkin mediapalveluiden heikentynyt kysyntä. Kaleva Mediaassa käynnistettiin muutosneuvottelut, jolla korjattiin yhtiön kulurakennetta vastaamaan paremmin tulevaa liiketoimintavolyymia. Yksi isoista päätöksistä neuvotteluissa oli Kalevan sunnuntain paperilehdestä luopuminen sekä Raahen Seudun muuttaminen kaksipäiväiseksi. Näiden toimenpiteiden merkitys yhtiön kannattavuuden parantumiseen oli merkittävä.

Kaleva Median liikevaihto oli 59,6 miljoonaa euroa, joka laski 4,5 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2022. Liikevaihdon kehitykseen vaikutti edelleen haasteellinen toimintaympäristö ja yleinen inflaatiotaso, mikä piti yritysten markkinointipanostuksia maltillisina. Kuluttajien siirtyessä yhä voimakkaammin digitaalisten kanavien käyttäjiksi, merkitsee tämä automaattisesti liikevaihtoon pientä laskua. Vahvassa kasvussa ollut digitaalinen sisällön kasvu hiipui, mutta kasvoi edelleen. Printtitalaajamäärät olivat hienoisessa laskussa, mikä aiheutti laskua kokonaistalajamääriin. Korkea yleinen hintataso siirsi kuluttajia digikanavien käyttäjiksi ja yhä useampi uusi tilaaja oli puhtaasti digituotteiden käyttäjä.

Liikevaihdon laskusta huolimatta yhtiö kykeni parantamaan kannattavuutta. Liiketulos oli voitollinen 1,5 miljoonaa euroa, kun vuonna 2022 se oli 0,3 mil-

joonaa euroa tappiollinen. Liiketuloksen positiiviseen kehitykseen vaikutti osaltaan yhtiön kulurakenteen pientäminen ja liikearvo- ja postituslaitteiden poistojen päättyminen menneen vuoden aikana. Toisaalta paperin keskihinta oli korkeampi kuin vuonna 2022. Sijoitustoiminta tuotti hyvin, jonka myötä yhtiön rahoitustuotot- ja kulut olivat 4,8 miljoonaa euroa.

Kaleva Media on toteuttanut olemassa olevaa strategiaa erittäin fokusoidusti. Yhtiö vahvistaa edelleen mediastratgiaa ja käynnissä olevien strategisten hankkeiden myötä yhtiön tulevaisuuden uutismediatekeminen on entistäkin virtaviivaisempaa. Panostukset laadukkaan journalismin tekemiseen jatkuivat, ja kaikki yhtiön sanomalehdet siirtyivät taitettavaksi tekoälyn avulla. Vuoden 2024 alkupuoliskolla tullaan toteuttamaan henkilöstön kanssa strategiaprosessi, jonka tavoitteena on edelleen kirkastaa yhtiön kasvustrategiaa.

Yhtiöllä on edelleen vahva positiivinen liiketoiminnan kassavirta sekä tase, jotka edesauttavat haasteellisen digitaalisen transformaation toteuttamista. Digitaalisen kehittämisen osalta Kaleva Media on varsin pitkällä ja voi keskittyä laadukkaan journalismin tekemiseen.

Suurilla lehtipäivillä Koillissanomat ja Rantalakeus valittiin omissa sarjoissaan vuoden parhaiksi paikallismedioiksi. Koillissanomat oli mukana yli kaksi kertaa viikossa painettuna ilmestyvien lehtien sarjassa ja Rantalakeus ker-

ran viikossa ilmestyvien sarjassa. Molempien lehtien voitot olivat jatkumoa edellisten vuosien menestykselle. Kaleva Median kaupunkilehti Uusi Rovaniemi voitti Vuoden kaupunkilehti -kilpailun. Tämä oli seitsemäs kerta, kun Uusi Rovaniemi valittiin parhaaksi. Kilpailuun osallistui 23 lehteä.

Uusi markkinointipalveluita tarjoava yhtiö Kolmas Polvi Oy lanseerattiin keväällä 2023. Media liiketoiminnasta siirrettiin liiketoimintakaupalla tähän liiketoimintaan kuuluvat palvelut. Yhtiö toteuttaa osaltaan Kaleva Median strategiaa olla asiakkailleen markkinoinnin halutuin kumppani.

Kaleva Media vahvisti asemaansa Pohjois-Suomen johtavana sanomalehtien painajana ostamalla Botnia Print Oy Ab:n koko osakekannan Hilla Groupilta joulukuussa 2023. Kauppa oli osa toimialajärjestelyä, jolla turvataan sanomalehtien laadukas painaminen Pohjois-Suomessa sekä luodaan mahdollisuuksia paikallisen journalismin monikanavaisen tekemiseen pitkällä aikavälillä. Samassa yhteydessä Kaleva Media osti myös Hilla Groupin Kotikulmilta ja Kuusamon Seutu -kaupunkilehdet.

Vastuullisuuden merkitys on kasvanut entisestään. Vastuullisuusohjelma on jaettu viiteen osioon: ympäristövastuu, hyvinvoiva työyhteisö, paikallinen luotettava journalismi, vastuullinen liiketoiminta ja luotettava data. Kullekin osiolle on määritelty tavoitteet, analysoitu nykytila sekä määritelty teko-

ja, joiden avulla päästään kohti yhteisiä tavoitteita.

Toimintaympäristö jatkuu erittäin vaikeana. Korkea kustannustaso ja korkojen nousu vaikuttavat välillisesti myös mediamainonnan menekkiin. Yhtiöiden markkinointipanostukset ovat olleet erittäin maltillisia ja varovaisia, joka näkyy koko mediatoimialalla. Autokauppa ja rakentaminen ovat olleet erittäin haasteellisia, ja niiden merkitys on myös Kaleva Medialle suuri. Mediamyynnin panostuksia pyritäänkin siirtämään toimialoilta, joissa on selvästi suurempi kasvupotentiaali kuten finanssi- ja energiasektori sekä julkinen sektori. Vuoden 2024 odotetaan olevan haasteellinen ja sen vuoksi kannattavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Vaikeasta toimintaympäristöstä huolimatta, yhtiö uskoo liikevaihdon kasvavan vuonna 2024 ja liiketoiminnan olevan kannattavuudeltaan vuoden 2023 kaltainen.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Tilikaudella 2023 Kaleva Media -konsernin liikevaihto oli 59,6 miljoonaa euroa (64,2 miljoonaa euroa), jossa laskua 7,1 % tilikauteen 2022 verrattuna. Konsernin kuluttajapalvelut liiketoiminnan liikevaihto oli 30,0 miljoonaa euroa (31,6 miljoonaa euroa), yrityspalvelut liiketoiminnan liikevaihto oli 17,2 miljoonaa euroa (19,6 miljoonaa euroa), markkinointipalvelut liiketoiminnan liikevaihto oli 3,8 miljoonaa euroa (4,3 miljoonaa euroa), paino- ja jakelu-

toiminnan liikevaihto 7,4 miljoonaa euroa (7,5 miljoonaa euroa) ja muun liiketoiminnan liikevaihto 1,2 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa).

Tilikaudella 2023 Kaleva Media -konsernin käyttökate oli 5,0 miljoonaa euroa (6,3 miljoonaa euroa), joka on 8,5 prosenttia liikevaihdosta (9,9 %). Liiketulos kehittyi myönteisesti tilikauteen 2022 verrattuna. Liiketulos oli 1,5 miljoonaa euroa (-0,3 miljoonaa euroa), mikä on 2,5 prosenttia (-0,5 %) liikevaihdosta. Koko tilikauden 2023 liiketulos ylitti asetetun tavoitetason. Laskenutta liikevaihtoa onnistuttiin kompensoimaan aktiivisen kulukurin myötä saavutetuilla säästöillä kiinteissä kustannuksissa. Konsernin suunnitelman mukaiset poistot olivat yhteensä 3,5 miljoonaa euroa (6,7 miljoonaa euroa). Poistojen merkittävään alentumiseen vaikutti liikearvo- ja postituslaitteiden poistojen päättyminen menneen vuoden aikana.

Konsernin rahoitustuotot ja -kulut olivat 4,8 miljoonaa euroa (-0,9 miljoonaa euroa sisältäen sijoitussalkun realisointumattomia arvonalennuksia -2,2 miljoonaa euroa). Konserni muutti rahoitusarvopapereiden kirjausperiaatetta tilikauden 2023 alusta. Rahoitusarvopaperit on arvostettu käypään arvoon, kun aikaisempi tapa oli arvostaa rahoitusarvopaperit hankintamenoon tai sitä alhaisempaan arvoon. Kaleva Oy:n sijoitussalkku tuotti vuonna 2023 markkina-arvojen muutoksella mitaten 9,2 % (-11,2 %).

Konsernin tilikauden tulos oli 5,2

miljoonaa euroa (-1,6 miljoonaa euroa), mikä on 8,7 prosenttia (-2,4 %) liikevaihdosta.

Emoyhtiö Kaleva Oy:n liikevaihto vuonna 2023 oli 6,4 miljoonaa euroa (8,1 miljoonaa euroa). Kaleva Oy:n liikevaihto muodostuu konserniyhtiöiltä sekä konsernin ulkopuolisilta vuokralaisilta perityistä toimitilavuokrista ja hallintopalveluveloituksista. Emoyhtiön tilikauden 2023 rahoitustuotot ja -kulut olivat 1,7 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa). Tilikauden voitoksi muodostui 1,4 miljoonaa euroa (2,4 miljoonaa euroa).

TASE JA RAHOITUS

Konsernin taseen loppusumma oli 92,0 miljoonaa euroa (89,1 miljoonaa euroa). Oma pääoma oli 67,0 miljoonaa euroa (64,6 miljoonaa euroa). Konsernin omavaraisuusaste vahvistui ja oli 76,3 % (76,1 %) vuoden 2023 lopussa.

Konsernin vuoden 2023 nettokasavirta oli -8,1 miljoonaa euroa (-1,3 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan kasvavirta oli 4,7 miljoonaa euroa (4,3 miljoonaa euroa). Investointien rahavirta oli -6,7 miljoonaa euroa (-0,8 miljoonaa euroa). Rahoituksen rahavirta oli -6,2 miljoonaa euroa (-4,8 miljoonaa euroa), johon sisältyy merkittävämpänä eränä osingonjako 2,7 miljoonaa euroa (3,0 miljoonaa euroa). Rahavarojen ja rahoitusarvopapereiden yhteismäärä oli 44,8 miljoonaa euroa (46,6 miljoonaa euroa).

Konsernilla oli vieraan pääoman eh-

toista lainaa vuoden 2023 lopussa 6,2 miljoonaa euroa (7,8 miljoonaa euroa). Konsernin nettovelkaantumisaste oli 3,7 % (-6,3 %). Maksuvalmius on säilynyt hyvällä tasolla koko tilikauden.

Konsernin tunnuslukuja

	2023	2022	2021	2020
Liikevaihto, milj. €	59,6	64,2	65,7	64,8
Liikevoitto, milj. €	1,5	-0,3	1,2	0,9
Liikevoitto, %	2,5	-0,5	1,8	1,4
ROI (%)	9,2	1,9	3,9	2,2
Omavaraisuusaste (%)	76,3	76,1	75,1	72,8

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit tilikaudella 2023 olivat 2,5 miljoonaa euroa (0,7 miljoonaa euroa). Investoinnit ovat investointeja aineettomiin oikeuksiin, joista merkittävin on Sisältö ensin -projekti sekä pienempiä investoinneista koneisiin ja kalustoon. Kaleva Oy osti joulukuun lopulla Botnia Print Oy:n koko osakekannan ja Kotikulmilla ja Kuusamon Seutu -kaupunkilehdet.

TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSTOIMINTA

Digitaalisten media- ja liiketoimintaratkaisujen kehittäminen on merkittävä osa konsernin kehitystoimintaa.

Muutosneuvotteluiden seurauksena emoyhtiö Kaleva Oy:n kehittäminen ja teknologiat -yksikkö lakkasi olemasta vuoden 2023 ensimmäisen kvartaalin aikana ja osa toiminnasta siirtyi liikkeenluovutuksella Kaleva365 Oy:öön tukemaan medialiiiketoimintaa strategisissa hankkeissa, teknologian mahdollistamissa toimintamallien muutoksissa, datan hyödyntämisessä sekä asiakaskokemuksen parantamisessa. Muutoksen myötä tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyy entistä enemmän medialiiiketoiminnan kasvun mahdollistamiseen ja kannattavuuden parantamiseen.

Medialiiiketoiminnan strategisessa Sisältö ensin -projektissa edettiin vuoden 2023 jälkimmäisellä puoliskolla käyttöönottovaliheeseen. Projektissa on uudistettu toimituksen koko sisällöntuotantoprosessi ja toimintamallit sisällön suunnittelusta julkaisuun saakka. Jatkossa verkon ja printin sisällöntuotantoprosessi on keskitetty Lorien-alustalle, mikä on mahdollistanut vanhoista järjestelmistä luopumisen ja taiton automatisoinnin. Sisältö ensin -projektin ohessa on uudistettu myös ilmoitustilaan liittyvät järjestelmät ja prosessit.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA LIIKETOIMINTA-ALUEIDEN KEHITYMINEN

KULUTTAJAPALVELUT LIIKETOIMINTA

Sisällön kulutuksen digitalisoituminen jatkui kiihtyvällä uralla vuonna 2023. Yhä useampi kuluttaja haluaa lukea Kaleva Median lehtien sisältöjä digitaalisessa muodossa. Samaan aikaan painettujen lehtien kysyntä väheni erityisesti maakuntalehtien osalta. Kuluttajien ostovoiman heikkeneminen vauhditti digisiirtymää.

Digitilauksen määrän kasvussa saavutettiin vuodelle 2023 asetettu tavoite. Kaleva Median lehtien yhteenlaskettu digitilauksen määrä ylitti 30 000 kappaletta. Prosentuaalinen kasvu oli lähes 15 prosenttia. Kokonaistilauksimäärä (painetun lehden tilaukset + digitilaukset) kääntyi kasvuun vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Yhä useampi painetun lehden tilaaja otti käyttöönsä jokaiseen tilaukseen kuuluvat digilukuoikeudet.

Sanomalehti Kalevassa synnyttiin viikonvaihdelle Huili, jonka julkaisu aloitettiin toukokuussa. Huilin sisältö on kattaus syvällistä journalismia ja urbaania paikallisuutta. Samaan aikaan Huilin julkistuksen kanssa Kalevan sunnuntain painetun lehden jakelu päättyi ja se julkaistiin näköislehtenä. Huili sai hyvän vastaanoton lukijoita. Huili + digi joka päivä -tuotteen tilaus-

määrä kasvoi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Kalevan lisäksi myös Raahen Seutuun tehtiin jakelumuutos, jonka myötä painetun lehden julkaisupäivät vähenivät kolmesta kahteen kertaan viikossa. Kaupunkiseutujen ulkopuolella asuvien tilaajien lehtiä siirrettiin Kaleva Median varhaisjakelusta Postin päiväjakeluun.

Päätöksien taustalla on paino- ja jakelukulujen voimakas nousu sekä kuluttajakäyttäytymisen muutos. Pitkien välimatkojen ja harvan asutuksen takia kustannukset jaettua lehteä kohden ovat suuret. Päätöksillä turvattiin Kaleva Median lehtien taloudelliset toimintatavoitteet tulevaisuudessa. Taloudellisesti vahva Kaleva Media on laadukkaana pohjoissuomalaisen journalistisen sisällön tae. Lehtien toiminnan ydin on tuottaa lukijoilleen laadukasta sisältöä eri kanavissa.

Aikakausi- ja ristikkolehdistä uudistettiin tuoteportfoliota. Vuoden aikana lanseerattiin 12 uutta tuotetta, yhdistettiin tilattavia tuotteita ja luovuttiin osasta julkaisuja. Uudistusprosessi saatiin hyvin käyntiin ja sitä jatketaan vuonna 2024. Tavoitteena on vahvistaa aikakausi- ja ristikkolehden asemaa irtonumeromarkkinoilla ja parantaa tuotteiden kannattavuutta.

YRITYSPALVELUT LIIKETOIMINTA

Vuosi 2023 alkoi muutosneuvotteluiden myötä epävarmoissa tunnelmissa. Markkina oli edelleen epävakaa ja talousennusteet eivät näyttäneet vir-

kistymisen merkkejä. Myynnin organisaatiota uudistettiin vahvistamalla mediapalveluiden myyntiä Kaleva Media brändinä ja yhtiöittämisellä markkinointipalvelut oman brändin alle.

Myynnillisesti vuosi 2023 oli kaksijakoinen. Alkuvuosi oli oikein hyvä ja eduskuntavaalityössä onnistuttiin yli odotusten. Kesällä markkina vaikeutui entisestään ja yritysten haasteet näkyivät mainonnan vähentymisenä ja varausten peruutuksina. Toimialat kuten autokauppa, uudisrakentaminen, kiinteistövälitys sekä vähittäiskauppa kärsivät suhdanteista ja sen vaikutus näkyi mediaymyynnissä. Vaikeassa markkinatilanteessa pyrittiin löytämään asiakkaille sopivia ratkaisuja paketoimalla palveluita monikanavaisiksi, tarjoamalla vaihtoehtoisia ja edullisempia mainosratkaisuja sekä suuntaamalla myyntipanostukset toimialoille, jotka eivät kärsineet vaikeasta markkinatilanteesta yhtä paljon. Tällaisia olivat muun muassa finanssiala, energiasektori, matkailuala ja julkiset toimijat. Rooli valituissa asiakkaissa kasvoi kohti laajempaa mediakumppanuutta. Loppuvuosi oli myynnillisesti haastava. Loppuvuodesta resursseja käytettiin entistä enemmän radiomainnon ja ulkomainonnan kasvattamiseen.

Toimintaa pyritään edelleen kehittämään entistä tehokkaammaksi sekä hyödyntämään teknologiaa toiminnan ja asiakaskokemuksen parantamiseksi. Myynnin roolien ja tavoitteiden selkeytyksellä saatiin tehokkuutta teke-

miseen.

MARKKINOINTIPALVELUT LIIKETOIMINTA

Markkinointitoimisto Kolmas Polvi aloitti toimintansa huhtikuussa 2023 positoiden toimiston luovaksi paikallisen markkinoinnin suunnittelun strategiseksi kumppaniksi. Kolmas Polvi vahvistaa entisestään mielikuvaa mediamainonnan kokonaisvaltaisena kumppanina ja nostaa tunnettuutta monipuolisena markkinoinnin kumppanina. Uuden toimiston perustaminen vaikeaan markkinatilanteeseen oli haaste, josta toimisto suoriutui hyvin.

Ensimmäisen vuoden parhaimpia saavutuksia olivat ne asiakastyöt, joissa Kolmas Polvi pääsi osoittamaan näkemyksellistä luovuutta ja kykyä ratkaista asiakkaiden haasteita kokonaisvaltaisesti käyttäen hyväksi strategista metodologiaa: paikallisyymmärrys – näkemys – sankariteot. Tutkimuspalvelut, erityisesti omaan metodiin tuotteistettu veto- ja erotteluvoimatutkimus, ovat osoittautuneet selkeästi erotteluvaksi tekijäksi muihin toimistoihin nähden.

PR- ja vaikuttajamarkkinointitoimisto Indieplace jatkoi aidomman somen toteuttamista. Markkinatilanne oli haastava, mutta useita asiakkuuksia päästiin tekemään entistä laajemmassa mittakaavassa. Vuoden aikana toimintaa kehitettiin uudelle tasolle muun muassa myynnin hinnoitteluprojektin maaliin saattamisella, joka mahdollistaa tulevaisuudessa läpinäkyvämmän hinnoit-

telun asiakkaiden ja mediatoimistojen suuntaan. Edelleen rakennettiin Asiakkuustiimi-mallin, jonka avulla parannettiin sisäistä viestintää ja tiedon välitystä. Haastavassa markkinatilanteessa tavoitteena on vahvistaa jaloja avainasiakkuuksissa, sekä löytää uusia mahdollisuuksia eri toimialoilta workshoppien kautta.

Kaleva Oy myi Offerilla Oy:n koko osakekannan 31.8.2023. Ostajana olivat yhtiön vähemmistöosakkeenomistajien ja sijoittajien perustama yhtiö.

PAINO- JA JAKELULIIKETOIMINTA

Budbeen pakettijakelu jatkoi kasvua 2023. Jakelualueet laajenivat kaikilla paikkakunnilla ja kokonaisvolyymien kasvu oli noin 25 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Kuopion alueen jakeluissa käynnistettiin syyskuussa yhteistyö alueella osoitteellisia tuotteita jakavan PISA-jakelun kanssa. Tämän myötä Kuopion alueen kannattavuus parani merkittävästi.

Varhaisjakelun ja painamisen osalta Kalevan sunnuntaipäivän paperilehden ilmestymisen loppuminen saatiin hoidettua erinomaisesti. Varhaisjakelussa jakelun laatu on saatu kehittämään parempaan suuntaan ja samalla saavutettiin merkittäviä kustannussäästöjä. Viikonloppureittien osalta optimointi jatkui ja viikonloppujakeluita on enää viisi prosenttia jäljellä verrattuna 2020 tilanteeseen.

Painamisen osalta lauantai päivän painaminen päättyi ja samalla saatiin

selkeytettyä postituksen ja painamisen töitä uudella työvuorokiertoamalla. Töitä tehdään jatkossa enemmän ristiin ja työntekijöiden moniosaaminen on saatu kasvuun. Paperin saatavuus oli koko vuoden hyvä. Paperin hinta laski tammi-joulukuun välillä noin 25 prosenttia, tästä huolimatta koko vuoden paperin keskihinta oli noin viisi prosenttia korkeampi kuin vuonna 2022.

Botnia Print Oy Ab:n koko osakekannan hankinta osaltaan vahvistaa laadukkaiden tuotteiden valmistamisen kustannustehokkaasti tulevaisuudessa.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tammikuussa Kaleva Oy allekirjoitti esisopimuksen Solistinkadun kiinteistön myymiseksi Oulun Energialle. Lopullinen kauppa tulee tapahtumaan kesäkuun 2024 loppuun mennessä. Toiminnot Solistinkadulta tullaan siirtämään vuokrattuihin toimistotiloihin Oulun keskusta.

Kaleva Median Kotikulmilla- ja Kuusamon Seutu -lehtiä koskeneet muutokset päättyivät tammikuussa. Neuvottelujen lopputuloksena Kotikulmilla- ja Kuusamon Seutu -lehtien toimituksellinen henkilöstö vahvistaa helmikuun alusta alkaen muita Kaleva Median lehtiä Kuusamossa (Koillissanomat) ja Kemi-Tornio alueella (Lounais-Lappi ja Lapin Kansa). Kotikulmilla- ja Kuusamon Seutu -lehdet ilmestyivät viimeisen kerran tammikuun viimeinen päivä. Muutoksella

vahvistetaan Kaleva Median lehtien paikallista journalismia ja medialiikeytoiminnan edellytyksiä kyseisillä toiminta-alueilla.

Helmikuussa päättyivät Botnia Print Oy:tä koskeneet muutokset. Neuvottelujen lopputuloksena päätettiin Kajaanin painon alasajosta ja irtisanomisten määrä oli kokonaisuudessaan Kajaanin ja Kokkolan painojen osalta enintään 25 työntekijää. Toimenpiteiden tavoitteena on sanomalehtipainamisen kannattavuuden turvaaminen Pohjois-Suomessa.

ARVIO LIIKETOIMINTOJEN KEHITTÄMISESTÄ TILIKAUDELLE 2024

Maailmantalouden kehityksessä nähdään monia epävarmuustekijöitä. Pidemmällä aikavälillä uhkatekijöinä ovat geopolitiittiset riskit, päätökset raha- ja finanssipolitiikassa sekä kasvava stressi rahoitusmarkkinoilla. Suomen talous päätyi maltilliseen taantumaa vuoden 2023 aikana. Yksityinen kuluutus väheni hieman ja säästämisaste nousi. Talouden näkymät ovat hidastuneen inflaation ja laskuun kääntyneiden korkojen myötä hieman kohentuneet vuoden lopusta.

Toimintaympäristö sisältää edelleen vuodelle 2024 merkittäviä epävarmuustekijöitä. Kotitalouksien ostovoiman kasvun ennakoidaan jäävän vaikeaksi ja työllisyyden heikkenevän. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa ja sen mukanaan tuomat seu-

rannaisvaikutukset vaikeuttavat markkinoiden ennustettavuutta.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Kaleva Media -konsernin emoyhtiön Kaleva Oy:n hallitus päättää riskienhallinnan periaatteista ja edellyttää, että konserniyhtiöiden toiminnot järjestetään siten, että riskienhallinnan periaatteita noudatetaan kaikessa konserniin kuuluvassa toiminnassa ja ne koskevat kaikkia konsernissa työskenteleviä henkilöitä.

Hallitus katselmoi riskienhallinnan periaatteet tarvittaessa ja arvioi merkittävien riskien ajantasaisuuden ja riskien hallintatoimenpiteiden kattavuuden kerran vuodessa. Kaleva Media -konsernissa toiminnan tulee olla vastuullista ja perustua hyväksytyihin arvioihin, eettisiin periaatteisiin ja hyvän hallinnon (corporate governance) vaatimuksiin.

Konsernilla on vakuutusohjelma, joka kattaa kaikkien konserniin kuuluvien yhtiöiden omaisuuden ja liiketoiminnan. Tuotannossa syntyvä paperi- ja metallijäte sekä muu hyötyjäte toimitetaan ympäristöluvan ehtojen mukaisesti teollisuuden raaka-aineksi ja kaikki ympäristön kannalta haitalliset aineet käsitellään asianmukaisesti ongelmajätteenä.

Markkinariskit

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät mediapalveluiden osalta mediakäytön muutokseen ja alan volyymin

kehitykseen sekä jakeluiden hinta- ja palvelutasoon.

Konsernin toiminnan laajennuttua viime vuosien aikana digitaalisiin markkinointi- ja teknologiapalveluihin ovat tietoturvaan ja kyberturvallisuuteen liittyvät ulkoiset riskit nousseet merkittäviksi. Uusien liiketoimintojen sekä yleisen toimintaympäristön muutoksen myötä myös henkilöstön alueelliseen saatavuuteen ja vaihtuvuuteen liittyvät riskit ovat kasvaneet.

Toimintaympäristössä on tällä vuosikymmenellä tapahtunut merkittäviä muutoksia ensin globaalien koronapandemian muodossa ja sen jälkeen geopolittisen tilanteen kiristyessä. Kiristyneen geopolittisen tilanteen vaikutukset ovat näkyneet yleisenä epävarmuutena, korkealla pysyneenä inflaationa ja korkotason nousuna. Näiden seurauksena talouskasvu on hidastunut ja Suomen talous ajautui taantumaan loppuvuoden 2023 aikana. Epävarma talustilanne piti kuluttajien luottamuksen alhaisella tasolla. Tämän seurauksena myös yritykset vähensivät panostuksia markkinointiin tai siirsivät markkinointiin liittyviä panostuksia ja päätöksiä eteenpäin. Geopolittisten riskien pitkäaikainen kesto ja laajentuminen voi vaikuttaa palvelujemme kysyntään sekä kustannuskehitykseen myös jatkossa.

Liiketoimintariskit

Merkittävimmät liiketoimintariskit liittyvät kuluttajakäyttäytymisen muutoksiin ja yritysasiakkaiden käyttäytymi-

seen. Kuluttajien ostokäyttäytymisen ja mediamainonnan muutokset vaativat kykyä reagoida muuttuneisiin vaatimuksiin. Kuluttajille ja mainostajille on tarjolla yhä enemmän vaihtoehtoja. Globaalit toimijat, kuten Meta ja Alphabet kilpailevat yhä voimakkaammin kotimaisista digimainonnan euroista.

Kilpailu kuluttajien sisällöstä saavista tuloista kiristyy maksullisen digitaalisen tarjonnan kasvaessa. Globaalien tilauspohjaisten sisältöpalveluiden lisäksi myös valtakunnalliset kotimaiset mediatoimijat, kuten yleisradio, ovat yhä enemmän alueellisen median kilpailijoita digitaalisissa kanavissa. Perinteiset maantieteelliset levikkirajat eivät päde digitaalisessa ympäristössä.

Postin jakelustrategian ja hinnoittelun muutokset ovat kasvattaneet riskiä kustannustason nousulle sekä jakelun palvelutason heikentymiselle ja sen myötä tulonmenetyksille. Postilain jakelupäivien vähentäminen heikentää lehtien toimintaedellytyksiä. Jakelutoiminnan lähiajan riskit koostuvat lähinnä niiden hinta- ja palvelutason kehityksestä. Näihin riskeihin vaikuttavat aleneva volyymikehitys, jakelijoiden palkkakehitys, työvoiman saatavuus, jakeluyhtiöiden kilpailutilanne sekä postitoimilaki. Postin jakelustrategian ja hinnoittelun muutokset sanomalehtien varhais- ja päiväjakelussa kasvattavat riskiä kustannustason nousulle sekä jakelun palvelutason heikentymiselle ja sen myötä tilaajamenetyksille.

Operatiivisista riskeistä merkittä-

vimmät liittyvät digitaalisen liiketoiminnan osalta tietoturvaan ja printtilehden osalta painoliiketoiminnan keskeytymiseen. Paperin saatavuuden ja hinnan muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus painetun lehden kilpailukykyyn jatkossa. Yhtiö on reagoinut kasvaviin henkilöstöriskeihin panostamalla henkilöstöpalveluihin, osaamisen kehittämiseen, rekrytointiin ja sitouttamiseen sekä työnantajamielikuvaan.

Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien riskien merkitys lisääntyy digitaalisen liiketoiminnan kasvaessa. On tärkeää panostaa siihen, että työntekijät osaavat soveltaa tietoturvan ja tietosuojan käytäntöjä päivittäisessä työssään. Konsernissa on laadittu tietosuoja- ja tietoturvapolitiikka, jossa määritellään tietosuojaan liittyvät vastuut ja roolit, sekä kuvataan, kuinka kaikissa konsernin toiminnoissa pyritään varmistamaan henkilötietojen lainmukainen käsittely sekä lainsäädännön edellyttämä taso. Osana osoitusvelvollisuutta jokaisen työntekijän tulee sitoutua toimimaan tietosuoja- ja tietoturvapolitiikan edellyttämällä tavalla. Tietoturva pidetään ajan tasalla ja henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti tietoturvaan liittyen.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien hallinnan periaatteet määritellään hallituksessa ja riskien hallintaan liittyvät toimenpiteet hoitaa keskitetysti konsernin emoyhtiön talousosasto. Konsernin emoyhtiö vastaa

keskitetysti konsernin rahoituksesta. Konserni ei altistu merkittäville rahoitusriskeille, koska omavaraisuusaste on korkea, nettovelka on alhainen ja likviditeetti hyvä. Konserni on suojautunut lainojen korkoriskiltä tekemällä pitkäaikaisen korkosuojausjärjestelyn.

Konsernin sijoitukset käypään arvoon merkittyihin rahoitusvälineisiin altistavat hinta-, luotto-, likviditeetti- ja kassavirtariskeille. Sijoituksille pyritään saamaan markkinoiden keskimääräinen tuotto ja sijoitustoimintaan liittyvää riskiä pyritään hallitsemaan hajauttamalla sijoituksia osake- ja korkorahastoihin ja muihin sijoituskohteisiin sekä hajauttamalla sijoitukset maantieteellisesti ja useammalle varainhoitajalle. Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosaltaan riippumattomia rahoitusvälineiden vaihteluista. Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen arvomuutokset vaikuttavat tilikauden tulokseen.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden myyntisaamisista aiheutuvan luottoriskin merkitys konsernin tulokseen on vähäinen. Emoyhtiön hallitus on vahvistanut konsernin sijoitusstrategian ja sijoituspolitiikan.

HENKILÖSTÖ

Kaleva Media -konsernin ensisijaisena tavoitteena on varmistaa työntekijöiden terveys ja turvallisuus sekä olla liiketoimintojen tukena. Positiivista vuonna 2023 oli työntekijäkokeumusindeksin pysyminen hyvällä tasolla huo-

limatta siitä, että vuosi oli henkilöstölle monin tavoin haasteellinen. Eezyn vuoden 2023 PeoplePower-tutkimuksessa säilyi AA-luokitus ja Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustus keski suurten organisaatioiden sarjassa. Organisaatiokulttuurin keskiössä on innostunut, hyvinvoiva ja sitoutunut henkilöstö.

Henkilöstön lukumäärä oli vuoden lopussa 654 (724), josta jakajien lukumäärä oli 261 (345). Kokopäiväiseksi henkilötyövuosiksi muutettuna konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 482 henkilöä (525).

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

2023	2022	2021	2020
Keskimääräinen lukumäärä tilikaudella			
482	525	536	539
Tilikauden palkat ja palkkiot, milj. €			
23,9	25,0	25,5	25,0

Muutokset yrityksen johdossa

Kalevan päätoimittaja Sanna Keskinen siirtyi Aamulehden vastaavaksi päätoimittajaksi lokakuussa. Antti Kokkonen nimitettiin päätoimittajaksi 18.9.2023 lukien. Kokkonen on työskennellyt Kaleva Mediaan kuuluvan Lapin Kansan päätoimittajana vuodesta 2009. Kokkonen on Julkisen sanan neuvoston varapuheenjohtaja. Kaleva Median talous- ja henkilöstöjoh-

taja Pirjo Kivari siirtyi Oulun Energian talous- ja rahoitusjohtajaksi syyskuun alussa. Pekka Kunnari nimitettiin Kaleva Median talousjohtajaksi 1.11.2023 lukien. Kunnari siirtyi Kaleva Medialle Bittium Oyj:stä, jossa hän on työskennellyt yli 20 vuotta ja toiminut talousjohtajana viimeiset 7 vuotta.

OSAKKEET

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeelle maksettava vuotuinen osinko on kymmenen (10) prosenttia suurempi kuin K-sarjan osakkeelle maksettava osinko. Muilta osin A-sarjan osake tuottaa yhtiön varoja jaettaessa samat oikeudet kuin K-sarjan osake, jollei yhtiöjärjestyksestä muuta johdu. A-sarjan osakkeella ei ole äänioikeutta paitsi muutettaessa yhtiöjärjestystä siten, että muutos koskee A-sarjan osakkeen omistajan oikeutta.

Yhtiön osakepääoma 1.507.560 euroa jakautuu seuraavasti:

K-sarjan osakkeet (1 ääni/osake)		
2023	2022	2021
2.217 kpl	2.217 kpl	2.217 kpl

A-sarjan osakkeet		
2023	2022	2021
6.651 kpl	6.651 kpl	6.651 kpl

Yhtiön hallussa on 15 kpl K-sarjan osakkeita ja 45 kpl A-sarjan osakkeita.

HALLITUS, TOIMITUSJOHTAJA JA TILINTARKASTAJA

Kaleva Media -konsernin emoyhtiön, Kaleva Oy:n hallitukseen kuuluivat puheenjohtajana Pekka Väisänen, varapuheenjohtajana Carita Antell, Antti-Pekka Jauho, Kalle Korkeakivi, Jarkko Nordlund ja Mika Rytky. Hallitus kokoontui tilikauden aikana 12 kertaa.

Kaleva Oy:n toimitusjohtajana toimi Juha Laakkonen.

Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jari Karppinen.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Kaleva Oy:n hallitus esittää, että yhtiön jakokelpoisista varoista 56.193.992 euroa, jaetaan osinkoa K-osakkeille osaketta kohden 310 euroa ja A-osakkeille osaketta kohden 341 euroa, yhteensä 2.935.266,00 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

TILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

		2023	2022
LIIVEVAIHTO	1.1	59 641 195	64 189 837
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-10 710	19 979
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	261 996	352 968
Materiaalit ja palvelut	1.3	14 970 382	15 214 400
Henkilöstökulut	1.4	28 790 488	29 978 134
Poistot ja arvonalentumiset	1.5	3 542 727	6 656 890
Liiketoiminnan muut kulut	1.6	11 091 297	13 028 019
LIIVEVOITTO/-TAPPIO		1 497 586	-314 659
Rahoitustuotot ja -kulut	1.7	4 818 715	-853 870
VOITTO/TAPPIO ENNEN			
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		6 316 301	-1 168 529
Tuloverot	1.9	-1 145 252	-390 581
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		5 171 049	-1 559 110

KONSERNIN TASE

		31.12.2023		31.12.2022	
Vastaavaa					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	2.1				
Kehittämismenot		1 120 623		421 925	
Aineettomat oikeudet		647 983		33 516	
Liikearvo		1 427 508		784 372	
Muut aineettomat hyödykkeet		1 216 906		1 301 248	
Ennakkomaksut		118 128	4 531 148	317 507	2 858 568
Aineelliset hyödykkeet	2.2				
Maa- ja vesialueet					
Omistettut		1 901 807		1 901 807	
Vuokraoikeudet		573 473		573 473	
Rakennukset ja rakennelmat					
Omistettut		18 218 826		19 230 602	
Koneet ja kalusto		11 698 073	32 392 179	9 055 752	30 761 634
Sijoitukset	2.3				
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		1		500	
Muut osakkeet ja osuudet		1 054 305		1 176 568	
Muut saamiset		837 738	1 892 045	837 738	2 014 807
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		38 815 371		35 635 008	

KONSERNIN TASE

		31.12.2023		31.12.2022	
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	2.4				
Aineet ja tarvikkeet		1 235 339		856 978	
Muu vaihto-omaisuus		238 850	1 474 189	114 079	971 057
Pitkäaikaiset saamiset	2.5				
Lainasaamiset		323 350		240 000	
Siirtosaamiset		0		2 000	
Laskennalliset verosaamiset		484 580	807 930	291 643	533 643
Lyhytaikaiset saamiset	2.6				
Myyntisaamiset		3 664 358		2 918 034	
Siirtosaamiset		2 440 838	6 105 196	2 481 336	5 399 371
Rahoitusarvopaperit	2.7				
Muut arvopaperit		41 048 122	41 048 122	34 678 955	34 678 955
Rahat ja pankkisaamiset			3 748 597		11 868 458
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		53 184 033		53 451 484	
VASTAAVAA YHTEENSÄ		91 999 404		89 086 492	

KONSERNIN TASE

		31.12.2023	31.12.2022
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA	2.8		
Osakepääoma		1 507 560	1 507 560
Ylikurssirahasto		15 213	15 213
Edellisten tilikausien voitto/tappio		60 339 535	64 624 727
Tilikauden voitto/tappio		5 171 049	-1 559 110
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		67 033 358	64 588 391
VÄHEMMISTÖOSUUS		0	21 590
PAKOLLISET VARAUKSET	2.9		
Eläkevaraukset		1 345 459	1 390 717
Muut pakolliset varaukset		150 000	0
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ		1 495 459	1 390 717
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	2.11		
Lainat rahoituslaitoksilta		5 132 135	5 850 000
Laskennalliset verovelat		3 281 390	2 300 167
Muut velat		317 439	8 730 963
			60 671
			8 210 838
Lyhytaikainen	2.12		
Lainat rahoituslaitoksilta		1 021 430	1 960 000
Saadut ennakot		4 087 661	4 209 892
Ostovelat		2 294 649	2 161 782
Muut velat		1 946 881	1 738 694
Siirtovelat		5 389 002	14 739 623
			4 804 588
			14 874 956
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		23 470 587	23 085 794
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		91 999 404	89 086 492

RAHOITUSLASKELMA, konserni

	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta:		
Tilikauden voitto / tappio (+/-)	5 171 049	-1 559 110
Oikaisut (+/-):		
Suunnitelman mukaiset poistot	3 542 727	6 656 890
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	-844	0
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-3 316 589	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 105 306	853 870
Tuloverot	1 145 252	390 581
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	5 436 289	6 342 231
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys/vähennys	334 011	-79 421
Vaihto-omaisuuden lisäys/vähennys	326 661	-534 933
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	-683 667	-778 361
Varausten muutos	104 742	21 161
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	5 518 036	4 970 676
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-226 779	-190 993
Saadut osingot liiketoiminnasta	3 544	4 949
Saadut korot liiketoiminnasta	9 599	9 361
Maksetut välittömät verot (-)	-594 444	-483 575
Liiketoiminnan rahavirta	4 709 955	4 310 418

RAHOITUSLASKELMA

	2023	2022
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-2 151 772	-660 517
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	18 363	0
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-4 355 400	0
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	856	0
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	500	0
Investoinnit muihin sijoituksiin (-)	-7 316	0
Luovutustulot muista sijoituksista	-184 137	-182 040
Investointien rahavirta	-6 678 906	-842 557
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-1 960 000	-2 260 000
Maksetut osingot ja muu voitonjako (-)	-2 745 894	-3 036 749
Myönnetyt lainat	-83 350	-100 000
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys / vähennys	-1 361 667	633 460
Rahoituksen rahavirta	-6 150 911	-4 763 289
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-8 119 861	-1 295 429
Rahavarat tilikauden alussa	11 868 458	13 163 887
Rahavarat tilikauden lopussa	3 748 597	11 868 458

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

		2023	2022
LIIVEVAIHTO	1.1	6 364 772	8 085 068
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	35 138	34 273
Materiaalit ja palvelut	1.3	102	333
Henkilöstökulut	1.4	1 832 374	2 528 153
Poistot ja arvonalentumiset	1.5	1 462 008	1 991 421
Liiketoiminnan muut kulut	1.6	3 228 329	3 464 557
LIIKEVOITTO/-TAPPIO		-122 904	134 876
Rahoitustuotot ja -kulut	1.7	1 663 513	1 147 567
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		1 540 609	1 282 442
Tilinpäätössiirrot	1.8	152 792	1 760 457
Tuloverot	1.9	-282 870	-649 891
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		1 410 530	2 393 009

EMOYHTIÖN TASE, vastaavaa

		31.12.2023		31.12.2022	
Vastaavaa					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	2.1				
Aineettomat oikeudet		8 630		23 310	
Muut aineettomat hyödykkeet		823 164		974 855	
Ennakkomaksut		0	831 794	17 025	1 015 190
Aineelliset hyödykkeet	2.2				
Maa- ja vesialueet					
Omistettut		1 901 807		1 901 807	
Vuokraoikeudet		573 473		573 473	
Rakennukset ja rakennelmat					
Omistettut		18 218 826		19 230 602	
Koneet ja kalusto		479 439	21 173 544	653 089	22 358 970
Sijoitukset	2.3				
Osuudet saman konsernin yrityksissä		9 724 020		7 643 695	
Muut osakkeet ja osuudet		777 713		906 843	
Muut saamiset		837 738	11 339 472	837 738	9 388 276
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		33 344 811		32 762 436	

EMOYHTIÖN TASE, vastaavaa

		31.12.2023		31.12.2022	
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Pitkäaikaiset saamiset					
Saamiset saman konsernin yrityksiltä					
Lyhytaikaiset saamiset	2.6				
Myyntisaamiset		65 288		45 665	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		53 862		1 952 817	
Siirtosaamiset		562 968	682 118	467 961	2 466 444
Rahoitusarvopaperit	2.7				
Muut arvopaperit		38 664 246	38 664 246	34 078 955	34 078 955
Rahat ja pankkisaamiset			2 103 141		7 101 663
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		41 449 505		43 647 063	
VASTAAVAA YHTEENSÄ		74 794 315		76 409 499	

EMOYHTIÖN TASE, vastattavaa

		31.12.2023	31.12.2022
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA	2.8		
Osakepääoma		1 507 560	1 507 560
Ylikurssirahasto		15 213	15 213
Edellisten tilikausien voitto/tappio		54 783 462	55 130 979
Tilikauden voitto/tappio		1 410 530	2 393 009
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		57 716 766	59 046 761
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	2.10		
Poistoero		4 866 306	5 019 098
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		4 866 306	5 019 098
PAKOLLISET VARAUKSET	2.9		
Eläkevaraukset		705 388	724 128
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ		705 388	724 128
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	2.11		
Lainat rahoituslaitoksilta		4 950 000	5 850 000
Siirtovelat		55 381	5 005 381
0			5 850 000
Lyhytaikainen	2.12		
Lainat rahoituslaitoksilta		900 000	1 620 000
Saadut ennakot		2 823	5 030
Ostovelat		263 880	295 143
Velat saman konsernin yrityksille		4 647 820	2 672 965
Muut velat		242 062	341 847
Siirtovelat		443 890	6 500 474
834 526			5 769 512
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		11 505 855	11 619 512
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		74 794 315	76 409 499

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta:		
Tilikauden voitto / tappio (+/-)	1 410 530	2 393 009
Oikaisut (+/-):		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 462 008	1 991 421
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	13 164	0
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-3 232 714	0
Rahoitustuotot ja -kulut	1 569 201	-1 147 567
Tuloverot	-152 792	-1 760 457
Vähemmistöosuudet	282 870	649 891
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	1 352 268	2 126 297
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys/vähennys	1 441 693	-1 314 884
Varausten muutos	-18 740	21 155
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	-246 501	-34 427
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	2 528 720	798 141
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-220 558	-180 977
Saadut osingot liiketoiminnasta	3 544	1 998 152
Saadut korot liiketoiminnasta	2 065	8 281
Maksetut välittömät verot (-)	-670 339	-340 321
Liiketoiminnan rahavirta	1 643 432	2 283 276

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

	2023	2022
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-86 289	-181 464
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-4 773 571	0
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	956	0
Luovutustulot muista sijoituksista	-184 137	-182 040
Investointien rahavirta	-5 043 041	-363 504
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-1 620 000	-1 920 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vähennys	2 086 014	-1 038 262
Maksetut osingot ja muu voitonjako (-)	-2 745 894	-3 029 952
Saadut ja maksetut konserniavustukset	0	1 267 297
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	1 130 833
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys / vähennys	680 966	1 324 556
Rahoituksen rahavirta	-1 598 913	-2 265 529
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-4 998 522	-345 756
Rahavarat tilikauden alussa	7 101 663	7 447 420
Rahavarat tilikauden lopussa	2 103 141	7 101 663

Rahoituslaskelmaa koskevat lisätiedot

Lyhytaikaisten lainojen lisäys -rivillä esitetään konsernitilistä aiheutuva cash pool -velka tytäryhtiöille.

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja -menetelmät

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiön Kaleva Oy:n lisäksi tytäryhtiöt: Kaleva365 Oy, Indiplace Oy, Kolmas Polvi Oy, Offerilla Oy, Kolmio-kirja Oy ja Botnia Print Oy Ab.

Indieplace Oy:n omistusosuus kasvoi tilikaudella 97,28%:sta 100%:iin.

Offerilla Oy:n osakekanta on myyty 31.8.2023. Yritys on yhdistelty konserniin 31.8.2023 asti.

Oulu-Suorajakelu Oy on yhdistelty konsernin tulokseen ja taseeseen suhteellisen yhdistelyn menetelmällä omistusosuutta vastaavasti.

Kaikilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä on yhteinen tilikausi 1.1.-31.12.2023.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden hankintameno ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on esitetty konserniliikearvona.

Konsernin sisäiset tuotot, kulut, saatavat ja velat sekä sisäinen myyntivoitto on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta sekä esitetty omana eränään.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Saadut avustukset on kirjattu hankintameno vähennykseksi. Suunnitel-

man mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotto-kuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

Kehittämismenot	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3-5 vuotta
Rakennukset	35-40 vuotta
Tuotantokoneet	3-25 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-10 vuotta
Konserniliikearvo	5-10 vuotta

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle 3 vuotta, sekä pienhankinnat (alle 850,00 €) on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Rahoitusvälineet on arvostettu käypään arvoon tilikauden 2023 alusta alkaen. Kaupankäynnin kohteena olevat rahoitusvarat koostuvat pääasiassa korko- ja osakerahastoista, joiden käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteeraukseen. Tilikauden aikana tapahtunut rahoitusarvopapereiden käyvänsä muutos on kirjattu tulosvaikut-

teisesti. Tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 1.7 on kerrottu tulosvaikutus tilikauden aikana.

Tuotekehitys- ja pitkävaikutteisten menojen jaksottaminen

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on aktivoitu pitkävaikutteisiin menoihin kolmen vuoden poistojalla hankkeen valmistumishetkestä.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön eläketurva on järjestetty pääsääntöisesti työeläkelain mukaan. Osa henkilökunnasta kuuluu lisäksi Kaleva Oy:n eläkesäännön piiriin. Yhtiön eläkevastuu oli vuoden 2023 lopussa 0,7 miljoonaa euroa, mikä on kirjattu pakolliseksi varaukseksi.

Laskennallisten verojen kirjaaminen

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Rahoituslaskelman laatimisperiaatteet

Rahoituslaskelma on laadittu Kilan yleisohjeen (30.1.2007) mukaisena rahavirtalaskelmana. Rahoituslaskelmassa kuvatut rahavarat sisältävät käteisen rahan, rahaksi tarvittaessa muutettavat pankkisaamiset. Liiketoiminnan rahavirta on esitetty suoraa esittämistapaa noudattaen.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	KONSERNI	KONSERNI	EMOYHTIÖ	EMOYHTIÖ
	2023	2022	2023	2022
1.1 Liikevaihto				
Toimialoittainen jakauma				
Kuluttajapalvelut	29 988 363	31 574 003	0	0
Yrityspalvelut	17 208 890	19 618 553	0	0
Markkinointipalvelut	3 795 246	4 292 101	0	0
Paino ja jakelutoiminta	7 427 837	7 537 706	0	0
Muu myynti	1 220 860	1 167 474	6 364 772	8 085 068
	59 641 195	64 189 837	6 364 772	8 085 068
1.2 Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot	45 070	31 717	31 061	29 471
Saadut tuet ja avustukset	200 000	0	0	0
Muut tuotot	16 926	321 251	4 076	4 802
	261 995	352 968	35 138	34 273
1.3 Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet				
Ostot tilikauden aikana	3 126 984	4 275 780	102	138
Varaston muutos	315 951	-478 702	0	0
Ulkopuoliset palvelut	11 527 447	11 417 322	0	196
	14 970 382	15 214 400	102	333

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMOYHTIÖ 2023	EMOYHTIÖ 2022
1.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot				
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana				
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	482	525	18	31
	482	525	18	31
Tilikauden palkat, palkkiot ja eläkekulut				
Palkat ja palkkiot	23 892 760	24 956 802	1 569 816	2 092 249
Eläkekulut	3 995 702	4 206 572	213 170	401 981
Muut henkilösivukulut	902 026	814 760	49 388	33 923
	28 790 488	29 978 134	1 832 374	2 528 153
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajat ja hallituksen jäsenet	671 728	528 302	408 220	418 752
1.5 Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
rakennuksista	1 032 300	1 409 752	1 032 300	1 409 752
koneista ja kalustosta	1 027 459	1 758 875	160 486	263 897
liikearvosta	670 101	1 788 165	0	0
aineettomista hyödykkeistä	678 535	1 039 701	269 222	317 772
konserniliikearvosta	134 332	660 398	0	0
	3 542 727	6 656 890	1 462 008	1 991 421

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMOYHTIÖ 2023	EMOYHTIÖ 2022
1.6 Liiketoiminnan muut kulut				
Toimitilakulut	1 773 093	1 760 246	743 861	687 810
IT-kulut	3 658 825	3 681 405	1 734 324	1 900 422
Mainonnan ja markkinoinnin kulut	1 099 866	1 434 776	1 342	11 130
Matkakulut	348 125	1 591 444	39 280	40 447
Muut liiketoiminnan kulut	4 211 388	4 560 150	709 522	824 749
	11 091 297	13 028 019	3 228 329	3 464 557
Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastus	68 335	70 350	33 490	34 450
Muut palvelut	30 500	8 800	28 000	8 800
	98 835	79 150	61 490	43 250
1.7 Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0	0	0	1 993 203
Muilta	3 544	4 949	3 544	4 949
Osinkotuotot yhteensä	3 544	4 949	3 544	1 998 152
Muut korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0	0	2 065	8 281
Muilta	1 149 652	1 237 072	1 140 053	1 227 711
Korkotuotot yhteensä	1 149 652	1 237 072	1 142 118	1 235 992

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMOYHTIÖ 2023	EMOYHTIÖ 2022
Muut rahoitustuotot				
Muilta	562 122	476 709	562 122	476 709
Luovutustulot tytäryhtiön myynnistä	396 820	0	0	0
Realisoitumattomat voitot käypään arvoon	3 468 210	0	3 384 334	0
Muut rahoitustuotot yhteensä	4 427 152	476 709	3 946 457	476 709
Rahoitustuotot yhteensä	5 580 348	1 718 730	5 092 118	3 710 854
Korkokulut				
Saman konsernin yrityksille	0	0	0	0
Muille	-276 989	-109 393	-272 150	-101 829
Korkokulut yhteensä	-276 989	-109 393	-272 150	-101 829
Muut rahoituskulut				
Lyhytaikaisten sijoitusten myyntitappiot	-313 266	-182 040	-313 266	-182 040
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista*	0	-2 182 166	0	-2 182 166
Luovutustappio tytäryhtiön myynnistä	0	0	-2 672 228	0
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon	-151 620	0	-151 620	0
Muut rahoituskulut	-19 757	-99 001	-19 340	-97 251
Muut rahoituskulut yhteensä	-484 644	-2 463 207	-3 156 455	-2 461 457
*Emoyhtiön tilikauden 2022 rahoituskuluihin on kirjattu arvonalentuminen rahoitusarvopapereista.				
Rahoituskulut yhteensä	-761 633	-2 572 600	-3 428 606	-2 563 287
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	4 818 715	-853 870	1 663 513	1 147 567

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMOYHTIÖ 2023	EMOYHTIÖ 2022
1.8. Tilinpäätössiirrot				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus			152 792	493 160
Konserniavustus			0	1 267 297
			152 792	1 760 457
1.9 Tuloverot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	754 351	646 172	282 870	643 598
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	752	4 541	0	6 293
Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	390 149	-260 132	0	0
	1 145 252	390 581	282 870	649 891

PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELY

2.1 Aineettomat hyödykkeet, konserni

	LIIKEARVO	KONSERNI- LIIKEARVO	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2023	9 194 154	8 421 627	1 717 887	6 639 638	25 973 306
Lisäykset	0	1 447 569	806 408	1 254 467	3 508 444
Vähennykset	0	-2 443 364	0	0	-2 443 364
Hankintameno 31.12.2023	9 194 154	7 425 832	2 524 295	7 894 104	27 038 385
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2023	-8 524 053	-8 307 356	-1 684 371	-4 916 465	-23 432 245
Lisäyksien kertyneet poistot	0	0	-61 214	-92 301	-153 516
Vähennyksien kertyneet poistot		2 443 364			2 443 364
Tilikauden poisto	-670 101	-134 332	-130 726	-547 809	-1 482 968
Kertyneet poistot ja arvonal. 31.12.2023	-9 194 154	-5 998 324	-1 876 312	-5 556 576	-22 625 365
Ennakkomaksut 31.12.2023	0	0	0	118 128	118 128
Ennakkomaksut 31.12.2022	0	0	0	317 507	317 507
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	0	1 427 508	647 983	2 455 656	4 531 148
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	670 101	114 271	33 516	1 723 173	2 858 568

PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELY

Aineettomat hyödykkeet, emoyhtiö

	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2023	630 047	2 405 503	3 035 551
Lisäykset	0	102 851	102 851
Hankintameno 31.12.2023	630 047	2 508 354	3 138 401
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2023	-606 737	-1 430 648	-2 037 385
Tilikauden poisto	-14 680	-254 542	-269 222
Kertyneet poistot ja arvonal. 31.12.2023	-621 418	-1 685 190	-2 306 607
Ennakkomaksut 31.12.2023	0	0	0
Ennakkomaksut 31.12.2022	0	17 025	17 025
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	8 630	823 164	831 794
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	23 310	974 855	1 015 190

PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELY

2.2 Aineelliset hyödykkeet, konserni

	MAA- ALUEET	RAKENNUKSET	KONEET JA KALUSTO	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2023	2 475 280	31 208 150	32 461 659	66 145 088
Lisäykset	0	41 002	19 741 494	19 782 496
Vähennykset	0	0	-107 783	-107 783
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2023	2 475 280	31 249 151	52 095 370	85 819 801
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2023	0	-11 977 548	-23 405 907	-35 383 455
Lisäyksien kertyneet poistot	0	-20 477	-16 079 584	-16 100 061
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	90 063	90 063
Tilikauden poisto	0	-1 032 300	-1 027 459	-2 059 759
Kertyneet poistot ja arvonal. 31.12.2023	0	-13 030 326	-40 422 886	-53 453 211
Ennakkomaksut 31.12.2023	0	0	25 589	25 589
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	2 475 280	18 218 826	11 698 073	32 392 179
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	2 475 280	19 230 602	9 055 752	30 761 634
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2023			10 958 128	
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2022			8 161 026	

PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELY

Aineelliset hyödykkeet, emoyhtiö

	MAA- ALUEET	RAKENNUKSET	KONEET JA KALUSTO	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2023	2 475 280	31 208 150	5 272 293	38 955 722
Lisäykset	0	20 524	0	20 524
Vähennykset	0	0	-57 981	-57 981
Hankintameno 31.12.2023	2 475 280	31 228 674	5 214 312	38 918 266
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2023	0	-11 977 548	-4 619 204	-16 596 752
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	44 817	44 817
Tilikauden poisto	0	-1 032 300	-160 486	-1 192 786
Kertyneet poistot ja arvonal. 31.12.2023	0	-13 009 848	-4 734 873	-17 744 721
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	2 475 280	18 218 826	479 439	21 173 544
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	2 475 280	19 230 602	653 089	22 358 970

2.3 Sijoitukset, konserni

	OSUUDET OSAKKUUSYHTIÖISSÄ	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	MUUT SAAMISET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2023	500	1 176 568	837 738	2 014 807
Lisäykset	0	7 316	0	7 316
Vähennykset	-500	-129 579	0	-130 079
Hankintameno 31.12.2023	0	1 054 305	837 738	1 892 044
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	0	1 054 305	837 738	1 892 044
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	500	1 176 568	837 738	2 014 807

PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELY

Sijoitukset, emoyhtiö

	OSUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSESSÄ	MUUT OSAKKEET JA OSUDET	MUUT SAAMISET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2023	7 643 695	906 843	837 738	9 388 276
Lisäykset	4 753 510	0	0	4 753 510
Vähennykset	-2 673 184	-129 129	0	-2 802 313
Hankintameno 31.12.2023	9 724 020	777 713	837 738	11 339 472
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	9 724 020	777 713	837 738	11 339 472
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	7 643 695	906 843	837 738	9 388 276

2.4 Vaihto-omaisuus

Konserni

	2023	2022
Aineet ja tarvikkeet	1 235 339	856 978
Valmiit tuotteet/tavarat	238 850	114 079
	1 474 189	971 057

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

Konserniyritykset

	YHTIÖN OMISTUSOSUUS-%	OMA PÄÄOMA	TILIKAUDEN TULOS
Kaleva365 Oy, Oulu	100	4 725 159,09	1 830 958,99
Indieplace Oy, Helsinki	100	264 490,26	1 660,43
Kolmas Polvi Oy, Oulu	100	143 708,46	-9 401,17
Kolmiokirja Oy, Oulu	100	628 452,10	23 985,50
Botnia Print Oy Ab, Kokkola	100	1 706 248,24	-476 882,06

Indieplace Oy:n omistusosuutta on kasvatettu 2,72 %-yksiköllä elokuussa 2023.
Kaleva Oy on ostanut Botnia Print Oy:n osakekannan 29.12.2023.
Kaleva Oy on myynyt Offerilla Oy:n osakekannan elokuussa 2023.

Osakkuusyrietykset

Oulu-Suorajakelu Oy, Oulu	50	42 997,55	9628,50
---------------------------	----	-----------	---------

Kaikki osakkuusyhtiöt on yhdistelty emoyhtiön konsernitilinpäätökseen.

Konsernia koskevat liitetiedot

Kaleva Media-konsernin emoyhtiö on Kaleva Oy, kotipaikka Oulu.
Kaleva Media-konsernitilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa Kaleva Media-konsernin pääkonttorista osoitteesta Solistinkatu 4, 90140 Oulu.

SAAMISET JA RAH.ARVOPAPERIT

Saamisten erittely

	KONSERNI 31.12.2023	KONSERNI 31.12.2022	EMOYHTIÖ 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2022
2.5. Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset muilta				
Lainasaamiset	323 350	240 000		
Siirtosaamiset	0	2 000		
Laskennallinen verosaaminen	484 580	291 643		
Yhteensä	807 930	533 643		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	807 930	533 643		
2.6 Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			53 862	215 184
Lainasaamiset			0	342 633
Muut saamiset			0	1 395 000
Yhteensä			53 862	1 952 817
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	3 664 358	2 918 034	65 288	45 665
Siirtosaamiset	2 440 838	2 481 336	562 968	467 961
Yhteensä	6 105 196	5 399 371	628 256	513 627
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	6 105 196	5 399 371	682 118	2 466 444

SAAMISET JA RAH.ARVOPAPERIT

	KONSERNI 31.12.2023	KONSERNI 31.12.2022	EMOYHTIÖ 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2022
2.7. Rahoitusarvopaperit				
Muut arvopaperit	41 048 122	34 678 955	38 664 246	34 078 955
Sisältää rahasto-osuuksia	41 048 122	34 678 955	38 664 246	34 078 955
Käypä markkina-arvo 31.12.	41 048 122	35 891 548	38 664 246	35 288 581
Siirtosaamiset				
Siirtosaamisten olennaiset erät				
Avustussaamiset	200 000	220 617	0	0
Tilityssaamiset	613 063	614 431	0	0
Työterveyshuollon korvaussaamiset	244 889	257 983	3 130	5 700
Muut	1 382 886	1 388 306	559 838	462 261
	2 440 838	2 481 336	562 968	467 961
Laskennalliset verosaamiset				
Pakollisista varauksista	381 729	291 643		
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	102 851	0		
	484 580	291 643		

2.8 Oma pääoma

	KONSERNI 31.12.2023	KONSERNI 31.12.2022	EMOYHTIÖ 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2022
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	1 507 560	1 507 560	1 507 560	1 507 560
Osakepääoma 31.12.	1 507 560	1 507 560	1 507 560	1 507 560
Ylikurssirahasto 1.1.	15 213	15 213	15 213	15 213
Ylikurssirahasto 31.12.	15 213	15 213	15 213	15 213
Sidottu oma pääoma yhteensä	1 522 773	1 522 773	1 522 773	1 522 773
Vapaa oma pääoma				
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	63 065 617	67 656 108	57 523 987	58 155 562
Osingonjako	-2 745 894	-3 036 749	-2 745 894	-3 029 952
Vanhentuneet osingot	5 369	5 369	5 369	5 369
Tytäryhtiön myynti (voittovarat)	14 444	0	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	60 339 535	64 624 727	54 783 462	55 130 978
Tilikauden tulos	5 171 049	-1 559 110	1 410 530	2 393 009
Vapaa oma pääoma yhteensä	65 510 585	63 065 617	56 193 992	57 523 987
Oma pääoma yhteensä	67 033 358	64 588 391	57 716 765	59 046 761
Vähemmistöosuus	0	21 590		

	EMOYHTIÖ 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2022
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta		
Voitto edellisiltä tilikausilta	54 783 462	55 130 978
Tilikauden voitto	1 410 530	2 393 009
	56 193 992	57 523 987
Emoyhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:		
K-sarja (1 ääni / osake)	2.217 kpl	2.217 kpl
A-sarja (ei ääniä)	6.651 kpl	6.651 kpl

TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT

	KONSERNI	KONSERNI	EMOYHTIÖ	EMOYHTIÖ
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
2.9 Pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	1 345 459	1 390 717	705 388	724 128
Muut pakolliset varaukset	150 000	0	0	0
	1 495 459	1 390 717	705 388	724 128
Työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksusta aiheutuneet veloitteet on kirjattu taseeseen pakolliseksi varaukseksi.				
2.10 Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.				
2.11 Pitkäaikaiset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	5 132 135	5 850 000	4 950 000	5 850 000
Laskennallinen verovelka	3 281 390	2 300 167	0	0
Muut pitkäaikaiset velat	317 439	60 671	55 381	0
	8 730 963	8 210 838	5 005 381	5 850 000
2.12 Lyhytaikaiset velat				
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			16 763	219
Muut velat			0	127 703
Konsernitilivelat			4 631 057	2 545 043
			4 647 820	2 672 965

TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT

	KONSERNI	KONSERNI	EMOYHTIÖ	EMOYHTIÖ
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Velat muille				
Lainat rahoituslaitoksilta	1 021 430	1 960 000	900 000	1 620 000
Saadut ennakot	4 087 661	4 209 892	2 823	5 030
Ostovelat	2 294 649	2 161 782	263 880	295 143
Muut velat	1 946 881	1 738 694	242 062	341 847
Siirtovelat	5 389 002	4 804 588	443 890	834 526
	14 739 623	14 874 956	1 852 654	3 096 547
Siirtovelkojen olennaiset erät				
Palkat sosiaalikuluihin	4 232 004	3 942 862	220 999	277 420
Korot	124 627	69 852	123 316	69 017
Verot	367 166	462 454	71 053	458 522
Muut	665 205	329 421	28 521	29 568
	5 389 002	4 804 588	443 890	834 526
2.13 Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	2 618 072	2 300 167		
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	663 318	0		
	3 281 390	2 300 167		

VAKUUKSET JA VASTUUT

	KONSERNI	KONSERNI	EMOYHTIÖ	EMOYHTIÖ
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöön				
Rahalaitoslainat	6 153 565	7 810 000	5 850 000	7 470 000
Annetut kiinnitykset	28 141 031	28 441 031	28 141 031	28 141 031
Velat yhteensä	6 153 565	7 810 000	5 850 000	7 470 000
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	28 141 031	28 441 031	28 141 031	28 141 031
Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Pankkitakaukset omasta puolesta	876 489	911 122	876 489	911 122
Koronvaihtosopimus omasta puolesta	4 387 500	5 062 500	4 387 500	5 062 500
	5 263 989	5 973 622	5 263 989	5 973 622
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet ja takaukset				
Pankkitakaukset	0	340 000	0	340 000
Muut takaukset	333 295	333 295	333 295	333 295
	333 295	673 295	333 295	673 295
Muut vastuusitoumukset				
Vuokravastuut (sis. alv). Vertailuvuoden tietoihin on lisätty arvonlisävero.				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 093 601	282 515	0	35 221
Myöhemmin maksettavat	932 271	291 064	0	0
	2 025 872	573 579	0	35 221
Leasingsopimuksista maksettavat määrät (sis. alv) Vertailuvuoden tietoihin on lisätty arvonlisävero.				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	593 437	548 516	79 121	188 213
Myöhemmin maksettavat	630 155	501 508	58 548	89 780
	1 223 592	1 050 024	137 669	277 994

VAKUUDET JA VASTUUT

	KONSERNI 31.12.2023	KONSERNI 31.12.2022	EMOYHTIÖ 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2022
Mainosnäyttöjen vuokravastuu (sis. alv)				
Vertailuvuoden tietoihin on lisätty arvonlisävero.				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	851 062	1 254 835	0	0
Myöhemmin maksettavat	1 269 628	3 048 397	0	0
	2 120 690	4 303 233	0	0

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosina 2012 ja 2018 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 830 698,81 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2027.

Suojaavien johdannaisten liitetiedot

Suojattava kohde:

Laina, 9 miljoona euroa, 09.08.2017 - 15.01.2030, korko 12 kk euribor +1,170%-yksikköä.

Suojaava johdannainen:

Koronvaihtosopimus nimellismäärä 4,3875 miljoona euroa, 10.08.2016 -15.1.2030, yhtiö saa 1 v euribor korkoa ja maksaa kiinteää korkoa.

Sopimuksen käypä arvo tilinpäätöshetkellä -289.927,06 euroa.

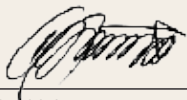
Suojaustyyppi: rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimuksen kassavirrat kirjataan tulosvaikutteisesti samoilla periodeilla kuin suojatun lainan korkovirrat.

ALLEKIRJOITUKSET

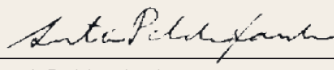
Oulussa maaliskuun 22. päivänä 2024

Pekka Väisänen
hallituksen puheenjohtaja

Carita Antell
hallituksen jäsen

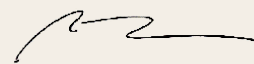
Antti-Pekka Jauho
hallituksen jäsen

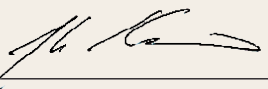
Kalle Korkeakivi
hallituksen jäsen

Jarkko Nordlund
hallituksen jäsen

Mika Rytty
hallituksen jäsen

Juhana Laakkonen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on
tänään annettu kertomus.
Oulussa maaliskuun 27. päivänä 2024

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jari Karppinen
KHT

Kaleva Oy:n yhtiökokoukselle Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Kaleva Oy:n (y-tunnus 18727 4-0) tilinpäätöksen tili kaudelta 1.1. - 31.12.2023. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mu-

kaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakauttaa tai ei ole muuta realistista vaih-

toehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja

suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan olut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumia tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa. arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleis-

tä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu

informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Oulussa 27. maaliskuuta 2024
Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Jari Karppinen
KHT

KALEVAMEDIA

kalevamedia.fi/yhteystiedot